

priority

**MESAČNÍK
ODBOROVÉHO ZVÄZU KOVO**

XX. ročník

29. 2. 2012

2-3

Ludia si zaslúžia sociálne istoty

Pod'me volit'!

Pri zvažovaní toho, komu dáte svoj hlas, sa riad'te nielen sympatiami a pocitmi, ale najmä rozumom a pamäťou. Spomeňte si, čo sľubovali tí, ktorí doteraz vládli – koalícia SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-Híd, a čo reálne urobili.

Sľubovali nám rast životnej úrovne a zvyšovanie zamestnanosti. A takáto je realita:

- klesli reálne mzdy, za svoju mzdu si kúpite menej;
- rast cien, t. j. inflácia, sa zvýšila z 1 percenta na 3,9 percenta, pričom najviac stúpili ceny potravín, dopravy a bývania;
- náklady 4-člennej rodiny vzrástli o 63 eur; každá štvrtá rodina na Slovensku žije na dlh;
- novela Zákonníka práce mala zvyšovať zamestnanosť; opak je však pravdou – máme tretiu najvyššiu nezamestnanosť v Európskej únii, a to 13,6 percenta;
- novela Zákonníka práce bola prijatá v neprospech zamestnancov – zrušenie súbehu odstupného a výpovednej lehoty, zníženie ochrany pred prepustením, zavedenie tzv. reťazenia pracovných pomerov, flexibilita výhodná iba pre zamestnávateľov;
- odbory stratili časť svojich spolurozhodovacích kompetencií – znížila sa možnosť zastupovania zamestnancov; ak nemajú právo odbory, nemajú ho ani zamestnanci;
- odbory musia na uplatnenie svojich práv splniť kritérium reprezentatívnosti – najmenej 30 percent odborovo organizovaných zamestnancov – pričom takúto podmienku neurčuje zákon žiadnej inej skupine;
- znížila sa ochrana zamestnancov z hľadiska BOZP a navyše boli skrátené rekondičné pobyty zo 14 na 7 dní, zmenil sa počet odpracovaných zmien pre nárok na rekondičný pobyt zo 600 na 800 a pri karcinogenite zo 400 na 500;
- politické strany koalície presadzovali zrušenie minimálnej mzdy a minimálnych mzdových nárokov;
- terajšia vláda plánovala zaviesť tzv. superhrubú mzdu prostredníctvom daňovej a odvodovej reformy, ktorej vrcholom malo byť zavedenie odvodového bonusu;
- plánovala tiež zvýšiť vek odchodu do dôchodku a znížiť valorizáciu dôchodkov.

10. marca 2012

je príležitosť voliť zákonodarnú a výkonnú moc.

Odborári, zamestnanci, občania!

Využite ju a ovplyvnite svoju najbližšiu budúcnosť!

práci a vyvážený sociálny dialóg na všetkých úrovniach.

Áno, môžeme byť znechutení a nezúčastniť sa volieb. Môžeme si povedať, že je jedno, komu dáme svoj hlas. Na čo ale nesmieme zabudnúť, je naša pamäť. Politika nemôže ľuďom škodiť. Politici by mali vládnuť tak, aby pripravili podmienky pre zlepšenie kvality života väčšiny ľudí. Nie sú zodpovední len tí, ktorí robia zlé rozhodnutia v neprospech ľudí, sme zodpovední aj my, ktorí to tolerujeme.

Ak nebude dostatok občianskej statočnosti, ak nebude dostatok ľudí, ktorí sa budú venovať veciam verejným, len veľmi ťažko nájdeme

Vážené kolegyně,
vážení kolegovia,

politické nezhody pravice nám opäť dali možnosť 10. marca 2012 prísť k volebným urnám a rozhodnúť sa, komu dáme svoj hlas. Slovensko, Európa sa nachádza v zložitej sociálno-ekonomickej situácii, trápi nás vysoká miera nezamestnanosti a nezlepšujúce sa sociálne postavenie väčšiny zamestnancov a občanov SR.

Pravica a liberálni politici stále navrhujú rovnaké riešenia vzniknutej situácie. Čarovný prútik na krízu má byť jedno teplé jedlo, povinnosť pracovať pre všetkých, ktorí sú nezamestnaní, sociálne odkázaní, ešte liberálnejší Zákonník práce, zmäkčenie pravidiel pri ochrane a bezpečnosti pri práci. Po prvýkrát pravica hovorí o zvyšovaní hlavne nepriamych daní, teda tých, ktoré najviac zaťažujú peňaženku najmenej zarábajúcich ľudí. Z toho nadobúdame pocit, že iba zamestnávateľia, podnikatelia a vlastníci kapitálu, čiže cca 20 percent ľudí na Slovensku má právo na lepšie podmienky, má mať tie najnižšie dane a dokonca, je to iba jediná pravda, ktorá v demokracii platí. 80 percent ľudí sa musí prispôbiť, akceptovať hocikaké podmienky a tleskať pravicovým a liberálnym politikom za to, že majú prácu.

Áno, práca je veľmi dôležitá, ale

Pred voľbami sa vám prihovára predseda OZ KOVO Emil Machyna

Politici majú vládnuť tak, aby sa zlepšovala kvalita života

práca nie je tovar! Práca je ľudská činnosť, ktorá vytvára hodnoty a mala by prinášať aj lepšiu kvalitu života pre všetkých. Vážim si všetkých podnikateľov, ktorí tento princíp vo svojom podnikaní uplatňujú. Človek sa nemôže stať nevoľníkom vo vlastnej krajine, len preto, že si to hŕstka liberálov a pravicových politikov želá. Dávno už nechcú riadiť, ich cieľ je iba ovládať. Do konca mnohým vadí aj chudoba a najradšej by ju nevideli, lebo najst' spôsob, ako ju odstrániť, nepoznajú.

Aj keď príjmy zamestnancov nie sú dostačujúce na zlepšovanie kvality ich života, oveľa ťažšie znášajú zlé zaobchádzanie, nedodržiavanie pravidiel morálky a vytratenie sa ľudskosti z pracovnoprávných vzťahov. Jedným z nástrojov na zlepšenie postavenia zamestnancov a pracujúcich ľudí je Zákonník práce, zákon o kolektívnom vyjednávaní, zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri

služnosť v neslušnej politike. Práca odborov, aj všetkých členov, musí byť založená na hodnotách. Ak vyznávame hodnoty, tak sa nimi riadime, aj keď jednotlivci z času na čas sklamú. To však neznamená, že sa zmenili hodnoty, ktoré vyznávame. Hodnoty odborov sú založené na sociálno-ekonomických princípoch, presadzovaní vyvážených vzťahov v spoločnosti a spravodlivom rozdeľovaní vytvorených hodnôt. Sociálna demokracia má rovnaké a podobné hodnoty ako my, a preto dnes OZ KOVO spolupracuje so Smerom-SD.

Chcem vyzvať všetkých našich členov, zamestnancov, aby sa zúčastnili marcových volieb a odovzdali hlas tým politikom, ktorí budú presadzovať sociálne hodnoty, vyvážené partnerstvo, vrátane práv odborov a tým posilňovať demokraciu na Slovensku.

Predvolebný príhovor predsedu strany Smer-SD Roberta Fica

Slovensko potrebuje návrat k sociálnemu dialógu

nosti a paralýzy vedenia štátu, spojenú s takým sociálnym cynizmom a neznalosťou pomerov, v akých žije väčšina ľudí na Slovensku, sme v našej krajine ešte nemali.

Voľby vždy ponúkajú možnosť zmeny. Dnes v nich však, vzhľadom na situáciu okolo nás, v Európe a vo svete, vzhľadom na úlohy, ktoré našu krajinu čakajú, ide naozaj o veľa. Je zrejmé, že v týchto úlohách môžeme obstáť len vtedy, ak budeme mať stabilnú funkčnú vládu, ktorá nebude plytvať energiou na vnútorné

ktorého sme dnes svedkami. Predovšetkým však, a to chcem za SMER-SD garantovať, bude prípadná vláda našej strany každé opatrenie hodnotiť cez jeho dopad na konkrétne životné podmienky ľudí s priemernými a nižšími príjmami. Nie je už možné, aby bremeno ozdravenia ekonomiky a financií na sebe niesli len tí, ktorí majú takpovediac najhlbšie do peňaženky. Preto sme povedali, že odmietame zvyšovanie DPH, pretože to znamená ďalšie zdražovanie a jasne sme povedali, že príjmy na ozdravenie financií a nevyhnutné investície do rozvoja získame od bánk, firiem s miliardovými ziskami a ľudí s príjmom nad 33-tisíc eur ročne. Ak chceme zastaviť pokles životnej úrovne väčšiny ľudí, musí sa krajina vrátiť k vyššej miere solidarity a sociálnej súdržnosti. To dnes hovoria renomovaní západní ekonómovia, tak konajú vyspelé krajiny a touto cestou musí ísť aj Slovensko.

O všetkom však rozhodnú ľudia vo voľbách. Pravicové strany už ohlasujú návrat k zlepcu, ktorý sa im pred pár mesiacmi rozpadol a tak o tom, aká bude vláda môže opäť rozhodnúť pár stoviek či tisíc hlasov. Preto by som aj Vás chcel požiadať, aby ste ako odborári, v rámci svojich možností, vyzývali ľudí, aby išli voliť, nedali sa odradiť rôznymi spravodajskými a inými predvolebnými hrami a zvolili si vládu, ktorá bude obhajovať ich potreby. Verím, že ľudia sa spoľahnú na svoj zdravý rozum, porovnajú, ktorá vláda pre nich čo urobila a podľa toho rozhodnú. A potom sa budeme môcť spoločne pustiť do práce, ktorá nás čaká.

Ďakujem Vám za pozornosť, prajem šťastnú ruku vo voľbách a do života všetko dobré.

Vážené odborárky a odborári, milí priatelia,

dovoľte mi, trochu netradične, v úvode môjho predvolebného príhovoru Vám poďakovať. Dodatočne a opätovne poďakovať za to, že v časoch, kedy sme v rokoch 2009 a 2010 bojovali proti dopadom svetovej hospodárskej krízy, preukázali odbory veľmi zodpovedný postoj, aktívne sa zapojili do práce protikrizovej rady a aj vďaka tomu v krajine, chvalobu, zotrval sociálny pokoj.

Túto skúsenosť nespomínam náhodne. Mám už dosť politických skúseností na to, aby som vedel povedať, že v situácii, v ktorej sa naša krajina dnes nachádza, je spolupráca vlády a odborov, akú sme preukázali v ťažkých krízových rokoch 2009-2010, to najnevyhnutnejšie, čo Slovensko potrebuje.

Žiaľ, asi sa zhodneme v tom, že práve takúto vládu, schopnú počúvať odbory a hľadať s nimi spoločné riešenia, dnes Slovensko nemá. Nechcem venovať priestor dlhému zoznamu zlyhaní dosluhujúcej vlády, preto len poviem, že takú mieru neschop-

spory, pretože ju bude potrebovať na riešenie problémov krajiny a pomoc ľuďom. Takúto vládu dnes môže reálne garantovať len SMER – sociálna demokracia.

Veľmi dobre vieme, že dnes nie je čas na sľuby o dvojnásobných platoch. Chceme nadviazať na to, čo sme dosiahli počas našej vlády, v ťažkých časoch svetovej krízy, kedy sme krajinu odovzdali s druhým najvyšším rastom ekonomiky v Európskej únii, zachovanými sociálnymi programami, stabilnými cenami energií, viac ako stovkou kilometrov nových diaľnic, či rastom životnej úrovne ľudí. Vieme, že bude treba predovšetkým stabilizovať situáciu v rôznych oblastiach, kde vláda nechala rôzne nášlapné míny, vytvoriť priestor pre širokú spoluprácu na rozvoji krajiny, plne sa venovať hospodárskemu rastu, tvorbe pracovných miest a zastaveniu prepadu životnej úrovne ľudí,

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, s. r. o. Redakcia: ČSA č. 25, 974 01 Banská Bystrica. Tel. 0911 719 888, e-mail: stiegel@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Pavel Kúš, predseda, členovia: Ing. Daniela Lengyelová, Vladimír Filipča, JUDr. Simona Schuszteková, Irena Škrovinová, Jozef Burian. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Anita Faková, zastupuje Mgr. Jozef Stiegel. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Pomalší hospodársky rast

Slovensko čakajú ťažké časy. Hospodársky rast bude v tomto roku zrejme pomalší, ako pôvodne štát vo svojich prepočtoch očakával.

Hospodársky rast v roku 2012 by mal v tomto roku podľa ministerstva financií dosiahnuť 1,1 %, oproti pôvodne plánovaným 1,7 %. Podľa sociálnych demokratov ďalšie odhady môžu byť ešte nižšie ako 1 percento a Slovensko čakajú ťažké časy.

„Z čísel, ktoré zverejnilo ministerstvo financií vyplýva, že sme mali pravdu, keď sme označili štátny rozpočet ako rozpočet postavený na fiktívnych číslach. Pretože vláda Ivety Radičovej ponúkla Slovensku rozpočet na rok 2012, ktorý vychádza z hospodárskeho rastu 1,7 percenta,“ uviedol Robert Fico s tým, že tieto čísla ho vôbec netešia. Podľa jeho vyjadrení to v praxi znamená, že deficit na rok 2012 sa priblíži k 5 percentám, pričom plánovaný deficit bol na úrovni 4,6 – 4,7 percenta.

Sociálni demokrati považujú tieto štatistiky za výsledok vládnutia Ivety Radičovej. Kabinet podľa Smeru-SD priniesol nielen spomaľovanie hospodárskeho rastu, ale aj najvyššiu mieru zdražovania v rámci Európskej únie a narastajúcu nezamestnanosť. Po parlamentných voľbách bude podľa predsedu Smeru-SD najdôležitejšie, ako budú politické strany riešiť tieto negatívne štatistiky. Podľa Roberta Fica ponúka líder SDKÚ-DS ľuďom alternatívu širokej pravicovej koalície, „ktorá bude zložená nielen zo strán, ako je KDH, SDKÚ, SaS, Most-Híd, ale aj zo strán, ktoré sú veľmi podivné a ktoré sa pokúšajú o vstup do parlamentu.

„Považujeme toto riešenie, ktoré ponúka pán Dzurinda, za to najhoršie pre Slovensko. A nás mrzí aj motív. On neponúka túto alternatívu preto, lebo by veril, že je schopná priniesť Slovensku určitú úľavu, stabilitu, aj posun vo výsledkoch. Ako skúsený politik vie, že len v zlepení má šancu sa usadiť a uplatniť. A dobre vie, že len tam, kde bude šesť alebo sedem malých politických strán, si môže sadnúť buď na stoličku predsedu vlády, alebo na stoličku predsedu parlamentu. Ak je teda niečo nebezpečné pre Slovensko, je to osobná ambícia,“ konštatoval Robert Fico.

„Chcem vyzvať ľudí – podťte, napriek tomu, že ste nahnevaní a frustrovaní, napriek tomu, že máte živú skúsenosť, čo to znamená 18 mesiacov konceptu čistého kapitalizmu, kedy sa má každý spoľahnúť sám na seba, kedy všetko má vyriešiť trh, kedy po 18 mesiacoch prišli konkrétne výsledky. Choďte rozhodnúť a povedzte, čo na Slovensku chcete. A my budeme rozhodnutie ľudí plne rešpektovať,“ dodal na záver Robert Fico.

Smer - SD avizuje spustenie PPP projektov na výstavbu ciest

Impulzy regiónu postihnutému nezamestnanosťou

V prípade, ak bude aktuálne opozičný Smer-SD v budúcej vláde, chce opätovne spustiť výstavbu ciest formou verejno-súkromného partnerstva (PPP).

Na tlačovej konferencii 24. januára 2012 to avizoval šéf strany Robert Fico. Prioritou bude podľa neho výstavba komunikácie od Zvolena smerom na Rimavskú Sobotu. „Inak to nejde, iba cez PPP projekt,“ zdôraznil predseda s tým, že ide o pomoc regiónu s jednou z najvyšších

mier nezamestnanosti podľa štatistiky Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Práve pre problémy v tejto oblasti chce po možnom zložení koalície zorganizovať v Poltári či Rimavskej Sobote prvé výjazdové rokovanie vlády. „Očakávame, že v spolupráci s VÚC a mestami dáme priamo na mieste impulzy regiónu, aby sa vytvorili pracovné miesta alebo projekty, ktoré ich môžu vytvoriť,“ uzavrel.

(r)

Vláda Ivety Radičovej významne prispela k rastu nezamestnanosti

Rekordný počet ľudí bez práce

Slovensko zaznamenalo v decembri minulého roka rekordné počty nezamestnaných, a to takmer 400 tisíc občanov na úradoch práce.

„Toľko nezamestnaných sme ešte nemali od roku 2004. Ak by tento trend pokračoval, neexistuje žiadna šanca, aby sme dostali pod kontrolu verejné financie,“ zdôraznil šéf opozičného Smeru-SD Robert Fico. Sanovať štátny rozpočet sa podľa neho nedá iba škrtním, ako to robí pravicová vláda, ale hlavne hospodárskym rastom a rastom počtu pracujúcich ľudí. „Za vysokú mieru nezamestnanosti nezodpovedajú len trhy, ale aj konkrétni ľudia. Máme právo skonštatovať, že vláda Ivety Radičovej (SDKÚ-DS) svojou

neschopnosťou významne prispela k rastu nezamestnanosti,“ dodal. „Jediné opatrenie, ktoré vláda Ivety Radičovej urobila, bol Zákonník práce,“ upozornil s tým, že legislatíva nadobudla „neoliberálnu polohu“. „Tvrdili, že to prinesie desaťtisíce pracovných miest. Keby sme použili ich logiku, tak môžeme povedať, že zákonník zobral desaťtisíce miest,“ podotkol. V prípade, ak sa Smer-SD dostane do budúcej koalície, tak Fico potvrdil, že zákon vráti na „európsku úroveň“. Okrem zmeny zákonníka bolo Slovensko podľa R. Fica svedkom masového prepúšťania na železniciach. „Sľubovali, že sa títo ľudia hneď zamestnajú,“ pripomenul s tým, že sa tak nestalo. O zamestnanie prišlo podľa neho aj 5000 až 6000 pracovníkov v stavebníctve, a to pre zastavenie výstavby diaľnic.

(r)

Smer-SD bude naďalej podporovať baníctvo na hornej Nitre

Uhoľné baníctvo má perspektívu

Podporu ťažbe hnedého uhlia a baníctvu na hornej Nitre prisľúbil predseda strany Smer-SD Robert Fico na predvolebnom mítingu v Prievidzi 27. januára 2012.

Uviedol, že rozhodnutia jeho vlády spred piatich rokov, ktoré dalo uhoľnému baníctvu perspektívu do budúcnosti, bolo správne, ako aj

podpora výstavby 11. ťažobného poľa Bane Nováky. V tomto poli sa v súčasnosti ťaží viac než 40 percent celkovej ťažby uhlia v Hornonitrianskych baniach. „Ak bude Smer-SD súčasťou novej vlády, bude opäť prejavovať primeranú úctu a rešpekt k baníctvu a vytvorí všetky podmienky na to, aby ťažba hnedého uhlia v tomto regióne pokračovala ďalej a ďalej,“ prehlásil R. Fico. Podľa neho si to ľudia, ktorých v baniach pracuje viac než 4000, a ich rodiny zaslúžia.

(r)

Na Zákonník práce sa nepozeráme ideologicky

Zmeny musia napomôcť spoločnosti

Zákonník práce (ZP) a jeho podoba nie je pre lídra najsilnejšej opozičnej strany Smeru-SD Roberta Fica ideologickou záležitosťou.

Podľa toho sa chce jeho strana po prípadnom víťazstve vo voľbách a zostavení vlády stavať aj k zmenám v tejto legislatíve. „Nebude-

me mať krv v očiach ako vláda Ivety Radičovej (SDKÚ-DS) v súvislosti so ZP tak, že ho musíme zmeniť len preto, aby sme tú ideologickú vojnu so Smerom vyhrali,“ podotkol. Uviedol, že k zmenám treba pristupovať tak, aby napomohli fungovaniu celej spoločnosti. „Tak aj od odborárov, aj od zamestnávateľov, aj od vlády sa bude očakávať, aby sme urobili niečo dobré,“ dodal.

(r)

R. Fico varoval pred vznikom stredopravej vlády

Slovensko si nežije nad pomery

Pre Roberta Fica, predsedu strany Smer-SD je neprijateľné, aby nejaký poslanec v pléne vykrikoval na iných poslancov od rečníckeho pul-tu slov ako debil či škrtil sa s iným poslancom.

Povedal to na tlačovej konferencii v Bratislave 15. februára 2012. „Kladím si otázku, či vôbec má význam o niečo sa usilovať, keď musíte bojovať s neuveriteľnou hlúposťou, agresivitou, vulgárnosťou. Hovoríme o nebezpečnosti vážnej zmeny slovenskej politickej scény,“ uviedol R. Fico. Expremiér zároveň varoval pred opätovným vznikom stredopravej

vlády. Znovuvytvorenie pravicového zlepenca je podľa neho pre Slovensko nebezpečné. Zdôraznil, že krajina potrebuje sociálny pokoj, ktorý však takýto zlepenec neprinesie. R. Fico sľúbil, že ak bude Smer-SD po marcových voľbách zostavovať vládu, nedovolí vznik zlepenca. R. Fico tiež upozornil na stúpanie sociálnych nepokojov, napätia v štáte, zníženie ratingu Slovensku. Vínu pripisuje vláde Ivety Radičovej (SDKÚ-DS), ktorá sa podľa neho postarala aj o rozklad politického systému v štáte. R. Fico tiež skritizoval vyjadrenia, že Slovensko si žije nad pomery. „Skoro som odpadol, keď som to počul,“ povedal. (r)

Smer-SD ponúka voličom model silnej, stabilnej a solidárnej vlády

Myšlienky sociálnej demokracie budú dominantné

Model silnej, stabilnej a solidárnej vlády - to ponúka svojim voličom strana Smer-SD. Aj tieto slová zazneli na predvolebnom mítingu strany Smer-SD v Žiari nad Hronom.

„Ja verím, že s vašou podporou sa nám podarí zabezpečiť, že myšlienky sociálnej demokracie budú v Národnej rade SR, ako aj vláde úplne dominantné,“ prihovárал sa svojim prívržencom predseda Smeru-SD Robert

Fico. Jednou z priorít budúcnosti by malo byť podľa neho dobudovanie rýchlostnej komunikácie zo Zvolena smerom na Lučenec a Rimavskú Sobotu. „Teda, chceli by sme prepojiť juh stredného Slovenska s týmto regiónom a takto by sme chceli postupne zabezpečiť dostupnosť pre investorov celého Slovenska,“ podotkol s tým, že významnou mierou prispelo k rozvoju žiarskeho regiónu najmä dokončenie prepojenia rýchlostnou komunikáciou medzi Banskou Bystricou a Bratislavou. (r)

Nespokojnosť s podporou štátu rodinám

Problém: finančná neistota

Zamestnanosť a finančná neistota sú hlavnými problémami obyvateľov najzápadnejšieho slovenského regiónu.

Zistil to prieskum, ktorý začiatkom roka 2012 urobilo občianske združenie (OZ) Záhoráci.sk. Kritickí sú Záhoráci predovšetkým k hospodáreniu štátu v oblasti podpory rodín a pridelovania sociálnych dávok dlhodobo nezamestnaným. V anketе odpovedalo spolu 270 respondentov, z ktorých až 79 percent uviedlo, že rodinný rozpočet si musia každý mesiac vopred presne zadeliť, aby „finančne vyšli“. Zamestnanosť označili Záhoráci za najzávažnejší problém svojho regiónu (37 percent). Nasledovaná je zdravotníctvom (26 percent) a problematikou menších (21 percent). Viac ako 9 z 10 respondentov (91 percent) sa pritom prikláňa k názoru, že štát by mal v nasledujúcich rokoch podporovať firmy v tvorbe nových pracovných príležitostí. Naopak, o tom, že vyššie

vzdelanie v súčasnosti uľahčuje hľadanie práce, Záhoráci jednoznačne presvedčení nie sú (51 percent „áno“, 48 percent „nie“). Do roku 2012 sú Záhoráci naladení skôr pesimisticky, až tri štvrtiny z nich očakáva ďalšiu vlnu ekonomicko-hospodárskej krízy, 51 percent napriek tomu verí, že počet pracovných miest sa v ich regióne udrží na rovnakej úrovni. Zvyšná polovica však jednoznačne očakáva skôr ich úbytok (39 percent), než nárast (10 percent). Nespokojní sú obyvatelia Záhoria s podporou, ktorú štát preukazuje rodinám. Až 94 percent opýtaných nesúhlasí s tvrdením, že ich dostatočne ochraňuje, resp. finančne motivuje. Zaujímavosťou je, že opísané problémy a skôr negatívne zafarbené vyhliadky do budúcnosti obyvatelia Záhoria podľa všetkého nespájajú s dôsledkami členstva Slovenska v Európskej únii. S 81-percentnou podporou EÚ tak aj naďalej ostávajú eurooptimistami. (r)

Vláda neponúka riešenie

Medzi obyvateľmi stúpa sociálne napätie

Prestáva fungovať každá oblasť, znížil sa rating SR

Podľa predsedu strany Smer-SD Roberta Fica je Slovenská republika po 18 mesiacoch vlády Ivety Radičovej v úplnom rozklade.

„Evidovaných je viac ako 408 tisíc nezamestnaných,“ povedal na tlačovej besede 15. februára 2012. Aj v súvislosti so súčasnou mierou nezamestnanosti, ktorá presahuje 15 percent uviedol, že na Slovensku prestáva fungovať prakticky každá oblasť. Podľa neho nefunguje daňový systém a krajina sa prudko zadlžuje. „Zníženie ratingu nám môže spôsobiť ťažkosti pri získavaní financií na finančných trhoch,“ pokračoval R. Fico

Nárast životných nákladov, pokles reálnych miezd

Ako ďalej povedal, medzi obyvateľmi stúpa sociálne napätie. Dôvodom má byť nárast životných nákladov a pokles reálnych miezd. „Ľudia sú nervózni, lebo vláda nekoná, nefunguje a na nič nereaguje,“ uviedol R. Fico a dodal, že vláda Ivety Radičovej predkladá verejnosti namiesto východísk len riešenia, ktoré budú viesť k väčšej nezvoznosti.

Podporí slovenské firmy

Ak sa strana Smer-SD dostane po voľbách do vlády, nebude podľa jej predsedu presadzovať zdaňovanie spotreby v rámci znižovania deficitu verejných financií. Takisto chce aj za cenu konfliktu s Európskou úniou (EÚ) podporovať slovenské zabehnuté firmy.

Ukázala sa nereálnosť štátneho rozpočtu

Na margo eurovalu podpredseda Smeru-SD Peter Kažimír povedal, že pokiaľ nie sú zdroje dočasného eurovalu (EFSF) vyčerpané, tak nie je dôvod navyšovať kapacity trvalého eurovalu (EFSM). Situácia je síce vážna, no na trhoch badať náznaky upokojenia, a tak nie je dôvod vyvolávať paniku.

V súvislosti s utorkovým (14. 2.) oznámením ministra financií Ivana Mikloša (SDKÚ-DS) o úsporách kvôli predpokladanému nižšiemu výberu daní v tomto roku, P. Kažimír povedal, že sa ukázala nereálnosť štátneho rozpočtu. „My sme boli tí, ktorí hovorili, že má položený rozpočet na nereálnych číslach, čo sa dnes potvrdzuje,“ upozornil P. Kažimír.

Lubomír Vážny, poslanec NR SR:

Predvolebné sľuby gradujú

Poznačili ich nereálne nezmysly

Vysokí predstavitelia rezortu dopravy sa zrejme nevyznajú v tejto problematike a nepoznajú realitu v príprave stavieb, keď vyhlasujú v poslednom čase nezmysly.

Príkladom sú vyhlásenia p. Kotuľu (člena KDH), ktorý v súčasnosti riadi NDS, a. s., keď vyhlásil, že začne stavať úseky R2 Zvolen, východ – Pstruša a Pstruša – Kriváň v roku 2012 aj napriek tomu, že nemá vysporiadané pozemky pod plánovanou trasou rýchlostnej cesty a aj vzhľadom na skutočnosť, že boli zrušené časti zákona o jednorazových opatreniach, ktoré umožňovali urýchliť vydanie stavebného povolenia. Takže bez tohto nástroja je nemožné získať v roku 2012 vlastnícke práva štátu k pozemkom, právoplatné stavebné povolenie, pripraviť súťažné podklady a ukončiť súťaž na výstavbu.

Ďalším príkladom je p. Érsek, štátny tajomník ministerstva dopravy, ktorý 9. 2. 2012 vyhlásil: „Podľa nášho predpokladu a zodpovedne vám môžem prehlásiť, že ak budeme pokračovať v tejto práci, predpokladaný začiatok výstavby môže byť na jeseň 2013, a to na trase Bratislava - Dunajská Lužná.“ Zabudol povedať médiám, že nimi vykonanou zmenou trasy R7 Bratislava - Dunajská Lužná je výstavba odsunutá, a to najmä z dôvodu podnetu ochranárskeho združenia na Európsku komisiu. Ochránári sa právom sťažujú, že súčasťou vládou vykonanou zmenou trasy si Slovenská republika nesplnila povinnosti pri plánovaní rýchlostnej cesty R7.

V prípade, že títo predstavitelia nepoznajú túto problematiku, odporúčam im známe príslovie: „mlčať je zlato“ alebo vyzývam ich, aby podložili predvolebné nezmysly zodpovedným časovým harmonogramom smerujúcim k začatiu prác podľa ich prehlásení. Ale to si zrejme nedovolia, pretože po predložení konkrétneho harmonogramu potrebných krokov by ich odborná aj laická verejnosť vysmiala.

Strana Smer-SD kandiduje vo voľbách 2012 s číslom 11. Možnosť požiadať o vydanie voličského preukazu sa končí 8. marca 2012. Nasledujúci deň je posledný termín na doručenie volebného lístka pri voľbe poštou, 10. marca 2012 budú predčasné parlamentné voľby - voliť sa bude dať od 7. do 22. hodiny.

Nová vláda vznikne na základe obsahu programu

Je dobré mať systém váh a brzd

Robert Fico: Dám prednosť dvojkoalícii

V prípade, že by Smer-SD získal v marcových predčasných voľbách viac ako 75 parlamentných kresiel, oveľa ťažšie by sa mu hľadal partner, ktorý by bol ochotný ísť s ním do koalície.

Vyhlásil to predseda strany Robert Fico. „Niektorí by sa dokonca škodoradostne potešili. Aj keby sa Smeru-SD podarilo dosiahnuť vďaka viacerým okolnostiam takýto dobrý výsledok, určite by hľadal koaličného partnera,“ deklaroval R. Fico.

Podľa neho ale pravdepodobne voľby skončia tak, že sa budú musieť jednotlivé strany spolu dohodnúť. „V tom prípade by som dal prednosť dvojkoalícii,“ poznamenal. Znovu potvrdil, že ak Smer-SD obháji dobrý výsledok, určite bude na spravovanie krajiny hľadať ďalšieho partnera. „Je veľmi dobré mať vo vláde systém váh a brzd. Vytvára sa tým tlak pri rokovaniach koaličných partnerov,“ konštatoval.

Oficiálna stratégia strany je nevyklučovať nikoho z povolebnej spolupráce. Podľa neho sa však nedá vládnúť s ľuďmi, ktorí vôbec nevedia, čo chcú a ktorých jediným cieľom v politike je byť na televíznej obrazovke. „Vo vzťahu k rozhodnutiam ohľadom štátu to vyvoláva obrovské turbulencie,“ zdôraznil. R. Fico je presvedčený, že po skúsenostiach s takými subjektmi ako ANO, SOP, SaS musí byť každá strana s dlhoročným pôsobením na

slovenskej politickej scéne mimoriadne opatrná v spolupráci s partnerom, o ktorom absolútne nič nevie. „Zdá sa, že niektorí politici vo svojich osobných ambíciách vedia prekročiť aj túto hranicu,“ povedal na adresu predsedu SDKÚ-DS Mikuláša Dzurindu.

Ako podotkol, okruh tých, s ktorými je možné reálne vytvoriť stabilnú vládu, sa zužuje. V prípade, že by jeho strana napríklad získala 70 kresiel a SaS 15, táto koalícia by nemala budúcnosť. „Je jasné, že by to bolo ako oheň a voda, to by jednoducho nešlo, pritom ich ale zo spolupráce nebudeme vylučovať,“ zopakoval. Rovnako to platí pri SDKÚ-DS. „Každý, kto má päť percent a viac, sa má právo uchádzať o rozhovory o zostavení vlády,“ podčiarkol.

Reálne však vidí spoluprácu s tromi subjektmi – KDH, Most-Híd a SNS. „Vláda sa nebude zostavovať tak, že sa stretnú tí, ktorí budú mať väčšinu, ale tí, ktorí sa budú vedieť dohodnúť. Bude treba zdvíhať dane pre bohatých, prijímať dôležité rozhodnutia a teda sa treba partnera najskôr spýtať, či je na tom dohoda. Ak nie, tak s ním nemožno ísť do vlády a pôjde sa za iným partnerom. To bude prvýkrát vláda, ktorá bude vznikať nie na základe počtu, ale na základe obsahu programu. To tu ešte nebolo,“ uzavrel R. Fico.

(r)

Voľby majú stáť 8,6 milióna eur, najviac pôjde na odmeny členov komisií

Marcové parlamentné voľby by mali stáť 8,6 milióna eur. Platiť to bude len v prípade, že okrskové komisie, ktorých je dovedna 5956, budú mať v priemere deväť členov (minimum je päť).

Keďže kandiduje až 26 strán, ich počet môže rapídne stúpnuť, ak subjekty budú chcieť mať svojho zástupcu v každej okrskovej komisii. Odmena pre každého člena okrskovej komisie je 37,21 eura a práve tieto odmeny sú najväčšou rozpočtovanou položkou volieb.

Na každý okrsk ide zároveň ešte predavok 695 eur, napríklad na občerstvenie pre členov komisie. V sume 8,6 milióna eur sú rozpočtované aj výdavky na tlač a distribúciu volebných tlačív, vybavenie volebných miestností a zabezpečenie elektronických komunikačných služieb. „Ďalej pôjde

Hmotnosť materiálov dosiahla 830 ton

o výdavky spojené so zvýšenou ochranou verejného poriadku v deň konania volieb, s ochranou prepravy zápisníc obvodných volebných komisií (je ich 50) príslušníkmi Policajného zboru a výdavky na činnosť volebných komisií,“ vysvetlil generálny riaditeľ Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra (MV) SR Jozef Šimko.

Riaditeľka odboru volieb a referenda MV a zapisovateľka Ústrednej volebnej komisie Lívia Škultétyová informovala, že v marcových parlamentných voľbách kandiduje dovedna 2967 kandidátov, z toho 778 žien (26 percent). Bolo vyhotovených vyše 119 miliónov hlasovacích lístkov (540 ton), 16-stranové zoznamy zaregistrovaných kandidátov (je ich takmer 4,6 milióna, 251 ton), takmer 4,7 milióna obálok na hlasova-

nie (42 ton) a volebné schránky. „Celková hmotnosť volebných materiálov dosiahla 830 ton a ich distribúciu zabezpečilo 64 nákladných áut a 35 kamiónov,“ povedala L. Škultétyová. Distribúcia bola skončená v polovici februára.

Súčasťou prípravy volieb je podľa jej slov umožniť hlasovanie aj prostredníctvom pošty. Takouto formou chce voliť 8018 voličov (729 z nich má trvalý pobyt v cudzine). Počíta sa aj s prípravou informačnej linky pre voličov, ktorá začne fungovať týždeň pred voľbami. „Opätovne sme poskytli finančnú pomoc Slovenskej knižnici pre nevidiacich v Levoči na zabezpečenie zoznamov kandidátov v Braillovom písme a vo zvukovom vyhotovení,“ dodala L. Škultétyová.

(r)

Marcové parlamentné voľby by mali stáť 8,6 milióna eur. Platiť to bude len v prípade, že okrskové komisie, ktorých je dovedna 5956, budú mať v priemere deväť členov. Keďže kandiduje až 26 strán, ich počet môže rapídne stúpnuť, ak subjekty budú chcieť mať svojho zástupcu v každej okrskovej komisii.

Sprísnia kontrolu financovania politických strán

Závazok podpísal aj Smer - SD

Závazok po voľbách sprísniť kontrolu financovania politických strán, s ktorým trojica mimovládnych organizácií oslovila desať kandidujúcich politických subjektov, 15. februára 2012 podpísal aj Smer-SD.

„Navrhli sme sedem bodov,“ povedal Gabriel Šipoš z Transparency International Slovensko s tým, že okrem jedného sú všetky súčasťou odporúčaní Rady Európy. „Prvý bod je zriadenie nezávislého orgánu kontroly financovania politických strán,“ vysvetlil. Dnes podľa neho prebieha kontrola financovania strán veľmi formálne. Ďalším bodom je sprísnenie majetkových priznaní politikov a ich dôslednejšia kontrola. Podľa TIS by ich mali podávať okrem samotných politikov aj osoby, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti a najmenej ešte päť rokov po odchode politika z verejnej funkcie. „U nás je to najhoršie možné riešenie, politici kontrolujú samých seba,“ komentoval súčasný

kontrolu majetkových priznaní parlamentným výborom. Mimovládne organizácie presadzujú naviazanie štátnych dotácií pre politické strany na financie, ktoré samy dokážu získať zo súkromných zdrojov. Ďalej chcú MVO sprísniť kontrolu peňazí, ktoré nie sú stranické a do kampane ich zháňajú samotní kandidáti. Súčasťou štandardnej kontroly by mala byť aj nepenažná podpora strán v kampani. Rovnako by sa mala štandardizovať kontrola podpory kampaní zo strany tretích osôb. Mimovládne organizácie požadujú tiež sprísnenie sankcií za porušovanie pravidiel pri financovaní strán. Dnes je najvyššia pokuta 1300 eur, čo je vzhľadom na rozsah finančných operácií úplne neadekvátna suma.

Strany sa vo všeobecnosti zaviazali presadzovať navrhnuté opatrenia, je preto dôležité, aby ich dokázali pretaviť do konkrétnych legislatívnych zmien.

(r)

Každých desať minút aktualizácia

Sledujte internet

Prvé výsledky volieb by sa mali na internete objaviť už pred 23. hodinou

Prvé oficiálne predbežné výsledky marcových parlamentných volieb by mohli byť na internete uverejnené približne o 22.30 až 22.40 h.

Objaviť by sa mali na internetovej adrese Štatistického úradu (ŠÚ) SR a na jeho externom webe volbysr.sk. „Chceli by sme tie predbežné výsledky každých desať minút aktualizovať,“ uviedla 15. februára 2012 riaditeľka ŠÚ SR Ľudmila Benkovičová. Úrad podľa nej v posledných dňoch urobil aj bezpečnostné opatrenia, aby reagoval na čoraz častejšie útoky na portály vládnych inštitúcií. Hackeri svoju nespokojnosť s rôznymi aspektmi politického vývoja na Slovensku vyjadrovali útokmi na weby Úradu vlády SR, ministerstiev i politických strán. „Snažíme sa urobiť opatrenia vylučujúce nebezpečenstvo toho, že by hackeri napadli buď komunikačné siete alebo by nejakým spôsobom ovplyvnili proces spracovania výsledkov,“ povedala Ľ. Benkovičová. Bezpečnostné zmeny sa podľa nej týkali softvéru, hardvéru i personálneho zabezpečenia. „Príprava, ktorú ŠÚ venoval bezpečnostným aspektom, je neporovnateľná s tým, čo sa dialo v roku 2010,“ dodala.

(r)

Všetci sme sa stretli s výrokmí: pravda je len jedna; povedzme si pravdu alebo nalejme si čistého vína; tiež – pravdy sú vždy dve, ale jedna z nich je lož. Všetko sú to sugestívne vyjadrenia, ktoré používajú rečníci z tribún, politici, vyjednávači, ktorí chcú objekt svojho záujmu manipuláciou doviesť tam, kam potrebujú.

Je pravda len jedna?

PREDVOLEBNÉ ZAMYSLENIE

Koľko je teda v skutočnosti právd? Aj na pravdu, ako na všetko na tomto svete, sa vzťahuje teória, ktorú objavil génius ľudstva Albert Einstein, a to je teória relativity. Toto poznanie človeku umožňuje lepšie pochopiť rôzne protichodnosti, spory, sváry, boje medzi ľuďmi našej spoločnosti, či celých sociálnych skupín. Tak môžeme lepšie porozumieť pravdám ľudí s rozdielnym sociálnym statusom – inými slovami s rozdielnym spoločenským postavením, s rôznym podielom na celospoločenskom bohatstve, nerovnakým podielom na moci, či vplyvom na dianie v spoločnosti.

Iná je potom pravda

človeka oplývajúceho veľkým majetkom, ktorý chce byť ešte bohatší a rieši problémy ako vybrať v autosalóne čo najluxusnejšie auto, vybrať na dovolenku destináciu so super službami, vybrať pre partnerku najextrovernejšie šaty na ples. Iná je pravda človeka, ktorý musí rátať každé zarobené euro, či to bude stačiť na každodenné potreby jeho rodiny – potraviny, bývanie, ošatenie, zdravie, školy pre deti. Iná je pravda kapitálu, resp. zamestnávateľa, ktorý chce za minimálnych nákladov a teda i nákladov na zamestnanca vyrobiť a predáť svoj produkt na trhu tak, aby dosiahol pre seba čo najväčší zisk.

Iná je pravda

nezamestnaného, ktorý v každej chvíli prehodnocuje svoje potreby vzhľadom na poberané sociálne dávky, ktorých potreba sa ešte môže vzdáť a tým zabezpečiť prežitie seba a ďalších členov svojej rodiny. Iná je pravda bezdomovca, ktorého holá existencia závisí od toho, či nájde v kontajneroch dostatok zvyškov potravín, ktoré ako tak utíšia jeho hlad, ešte použiteľné vyhodnené odevy, ktoré mu umožnia, aby nebehal v Adamovom rúchu a následne nebol postihovaný za vzbudzovanie verejného pohoršenia, či nájde v krutých mrazoch trocha vyhriaty kanál, aby nestuhol navždy.

Na svete je veľa

odborníkov, vedcov v oblasti spoločenských vied, politológov, sociológov, psychológov, filozofov, ktorí sa zaoberajú otázkou, prečo to tak je. Sú aj takí, ktorí sa nechcú zaoberať hĺbkou problematiky a dávajú jednoduchú odpoveď – je demokracia, je rovnosť príležitostí a každý je strojom svojho šťastia, teda je každého vecou, aký život žije.

Čiastočne sa dá

s takýmto názorom súhlasiť, ale je v tom jedno veľké ALE! Demokracia ako spôsob spravovania, riadenia spoločnosti sa spája iba s ekonomickým systémom – ak zabudneme na prvotnopospolnú spoločnosť, ktorý sa nazýva kapitalizmus alebo trochu krajšie trhové hospodárstvo. Ústrednou témou posledných rokov v mnohých krajinách Európy i sveta je celosvetová ekonomická kríza, ak by sme teraz na chvíľu zabudli na „našu Gorilu“, ktorá ju trochu v týchto dňoch prebija, na druhej strane však je jej neoddeliteľnou súčasťou.

Sme svedkami

urputného úsilia významných politikov, ekonómov, vlád mnohých krajín nájsť riešenia na záchranu systému, ktorý sa dostal do existenčných problémov. Zaznievajú aj hlasy, že dnešný kapitalizmus, založený na spotrebe, na nekontrolovanom čerpaní, priam mrhaní neobnoviteľných zdrojov, je v koncoch. Systém, ktorý napriek obrovskej produkcii nedokázal a nedokáže riešiť problémy chudoby obrovskej časti obyvateľov našej planéty, ale naopak, túto chudobu ešte rozširuje a prehľbuje. Takéto hodnotenie pre nás občanov krajín strednej a východnej Európy, krajín, ktoré zavrhlí spoločenský systém socializmus ako slepú uličku, je veľmi deprimujúce, inými slovami z jednej slepej uličky sa dostávame do inej slepej uličky.

Ako z toho von?

Objavujú sa teórie o novom spoločenskom ekonomickom systéme, v ktorom by bolo integrované všetko obyvateľstvo našej planéty. Veľmi to pripomína komunizmus, ktorý sme ešte nezažili, hoci niekto náš predchádzajúci systém tak nazýva, bol to však iba socializmus ako prah ku komunizmu.

Nie je mojím záujmom

amatérsky špekulovať, ako sa to všetko ďalej vyvinie. Dovolím si však tvrdiť, že všetky spoločenské, ekonomické systémy, ktoré tu boli, sú a budú, nejestvovali ani nebudú existovať v krištáľovo čistej podobe, ako sú niekedy opisované. Nebol to ani Husákov socializmus s diktatúrou proletariátu a nie je to ani Havlova vízia víťazstva pravdy nad lžou a nenávisťou v demokratickom spoločenskom systéme, ktoré by sa v praxi potvrdili ako systémy sociálne spravodlivé, systémy spravované slobodnými občanmi, resp. spravované v záujme väčšiny občanov.

Čo chcem tým všetkým

povedať, aké závery z toho plynú? Nespoliehajme sa na to, že systém, nech ho akokoľvek ľubozvučne nazveme, bude fungovať sám od seba. Objektívna pravda, je iba vzájomný prienik mnohých právd, rozdielných právd mnohých ľudí, sociálnych, záujmových skupín. Prienik takýchto mnohých právd sa nazýva konsenzus, ktorý je nevyhnutný pre fungovanie celého systému. Aby k takémuto prieniku mohli realne dôjsť, musíme svoju pravdu nahlas vysloviť, prezentovať a za ňu aj bojovať. Nikto nič za nás odborárov, zamestnancov, členov našich rodín existenčne odkázaných na to, koľko svojej pravdy presadíme pri delení spoločne vytvoreného koláča, neurobí.

Prvú veľkú príležitosť

máme 10. marca tohto roku. Predčasné parlamentné voľby sú našou príležitosťou vysloviť našu pravdu hlasnejšie, ako to bolo v minulých voľbách. Rázne povedzme, že chceme viac, že si zaslúžime viac, ako iba nieť celé bremeno hospodárskej krízy na svojich pleciah. Ak chceme predsa len trochu veriť ilúziám, urobme pre to niečo. Je to práve demokracia, vláda ľudu, kde treba svoju pravdu nahlas vysloviť, a biť sa za ňu, lebo inak bude silnejšia pravda niekoho iného.

PÝTATE SA ODBOROVÉHO ZVÄZU KOVO

Stravovanie zamestnancov - nadčasová práca

Otázka: ZO OZ KOVO predložila zamestnávateľovi, ako súčasť návrhu na kolektívne vyjednávanie podnikovej kolektívnej zmluvy, návrh umožniť stravovať sa zamestnancom, ktorí pracujú mimo rámca rozvrhu pracovných zmien – nadčasová práca. Zamestnávateľ tento návrh zamietol s tým že uvedený návrh nemá oporu v Zákone č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) a táto požiadavka je nad rámec platného Zákonníka práce a platná legislatíva neumožňuje zamestnávateľovi v tejto oblasti osobitné dojednania. Sú tvrdenia zamestnávateľa pravdivé?

Odpoveď: Stravovanie zamestnancov je upravené v Zákonníku práce, v siedmej časti - Sociálna politika zamestnávateľa v § 152. Obsahovou náplňou tohto ustanovenia sú pre zamestnávateľa stanovené dve základné povinnosti alternatívnej povahy a to, zabezpečovať zamestnancom stravovanie alebo prispievať zamestnancom na jedlo s tým, že prioritou je zabezpečovanie stravovania pre zamestnancov vo faktickej podobe stravy, ktoré má prednosť pred prispievaním na jedlo zamestnancom.

Predmetné ustanovenie Zákonníka práce normatívne upravuje okruh povinností zamestnávateľa pri zabezpečovaní stravovania, pričom zákonodarca prostredníctvom dikcie tohto ustanovenia súčasne vymedzil právne okolnosti, v prípade výskytu ktorých nemá zamestnávateľ zákonnú povinnosť zabezpečiť zamestnancom stravovanie (napr. pri vyslaní zamestnanca na pracovnú cestu, s výnimkou ak na svojom pracovisku odpracoval viac ako štyri hodiny, v prípade zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme v zahraničí). Nesplnenie povinnosti zamestnávateľa zabezpečiť zamestnancom stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti je porušením pracovnoprávných predpisov. Kontrolu dodržiavania pracovnoprávných predpisov vykonáva miestne príslušný inšpektorát práce, ktorý môže za porušenie týchto predpisov, resp. za ich nedodržanie uložiť zamestnávateľovi pokutu v súlade s jednotlivými ustanoveniami Zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce v znení neskorších predpisov.

Povinnosť zamestnávateľa v rámci zabezpečovania stravovania spočíva

z priestorového hľadiska, v povinnosti zabezpečiť stravovanie priamo na pracoviskách zamestnávateľa alebo v blízkosti týchto pracovísk. Aj v prípade pracovných zmien, ktoré trvajú 12 hodín, je právny nárok zamestnanca na poskytnutie stravy spojený so splnením hmotnoprávnej podmienky odpracovania viac ako štyroch hodín v rámci pracovnej zmeny. Vychádzajúc z dikcie predmetného ustanovenia Zákonníka práce zamestnávateľ teda môže poskytnúť zamestnancovi ďalšie teplé hlavné jedlo za predpokladu, ak pracovná zmena zamestnanca trvá viac ako 11 hodín. Naproti tomu, zamestnancovi za výkon práce nadčas neprislúcha právny nárok na poskytnutie stravy zamestnávateľom ani v situácii, ak ide o výkon práce nadčas v trvaní ucelenej pracovnej zmeny. Dispozičné právo zamestnávateľa však spočíva v tom, že s odkazom na ust. § 152 ods. 8 písm. b) Zákonníka práce disponuje oprávnením poskytnúť aj týmto zamestnancom stravu. Tieto podmienky môže zamestnávateľ modifikovať iba vtedy, ak u zamestnávateľa pôsobí zamestnanecká rada alebo zamestnanecký dôverník alebo sú súčasťou kolektívnej zmluvy, v ktorej sú podmienky stravovania upravené.

S odkazom na ust. § 152 ods. 8 písm. b) Zákonníka práce zamestnávateľ teda môže po prerokovaní so zástupcami zamestnancov umožniť stravovať sa zamestnancom, ktorí pracujú mimo rámca rozvrhu pracovných zmien za rovnakých podmienok ako ostatným zamestnancom.

JUDr. Vlasta Szabová

AKTUÁLNE INFORMÁCIE

Rast spotrebiteľských cien

Ako oznámil Štatistický úrad SR, index rastu spotrebiteľských cien v januári 2012 predstavoval 103,9 percenta.

V tom je index rastu potravín a nealkoholických nápojov 103,5 percenta, alkoholických nápojov a tabaku 105 percent, odevov a obuvi 102,6 percenta. Bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá dosiahli index rastu 105,7 percenta, nábytok, vybavenie domácnosti a bežná údržba domu 100,3 percenta, zdravie 103,6 percenta, doprava 107,6 percenta, pošty a telekomunikácie 99,9 percenta, rekreácie a kultúra 100,7 percenta, vzdelávanie 105,6 percenta, hotely, kaviarne a reštaurácie 103 percent a rozličné tovary a služby 104,1 percenta.

Prehľad uvádza Indexy spotrebiteľských cien v roku 2012 oproti rovnakému obdobiu minulého roku. Posledná aktualizácia pochádza z 13. februára 2012.

Stanislav Tarnovský

Jozef Mihál, minister práce:

Tvorba nových miest je veľmi otázná

Novela Zákonníka práce nespĺnila očakávania

Zákonník práce (ZP), ktorý sa po poslednej novelizácii v septembri minulého roka zliberalizoval, pravdepodobne neprinesie dodatočné pracovné miesta.

„Napriek tomu, že máme veľmi liberálny zákoník, tvorba nových miest je veľmi otázná,“ povedal šéf rezortu práce Jozef Mihál (SaS). Pripustil, že Slováci v súčasnosti negatívne na vlastnej koži pociťujú aktuálne dianie v Európe. „To, že veľmi veľká časť našej výroby ide na export, to znamená, že ak naši odberatelia, naši partneri v Európskej únii majú také problémy, aké majú, tak potreba produkcie tvorby nových pracovných miest je veľmi nízka,“ dodal.

Prijímanie Zákonníka práce bol dlhý a obtiažny proces

Minister však upozornil, že k rozširovaniu výroby vo všetkých troch automobilkách na Slovensku došlo aj vďaka novele ZP. „Osobne som rokoval s vedením týchto firiem, so všetkými tromi sme súhlasili, že je potrebné urobiť zmeny v zákonníku hlavne pokiaľ ide o flexibilitu,“ konštatoval s tým, že práve v oblasti flexibility sa podarilo SR vytvoriť Volkswagenu „akési domáce prostredie“.

Práve zmeny v ZP považuje Mihál za najväčší pokrok dosiahnutý počas jeho vedenia ministerstva. „Jeho prijímanie bol veľmi náročný a obtiažny proces. ZP je totiž istým spôsobom ikona našej legislatívy celkovo, nielen v tomto rezorte. Nebolo jednoduché presadiť zmeny, ktoré v ňom nakoniec sú,“ uzavrel.

(r)

Krajina potrebuje stabilitu

Nech platia banky

Solidarita bohatých a silných k slabým a chudobným musí byť podľa predsedu strany Smer-SD Roberta Fica oficiálnou politikou novej vlády, ktorá vzíde z blížiacich sa parlamentných volieb.

Uviedol to v príhovore na predvolebnom mítingu v Ružomberku. „Musíme skočiť na krk, prepáčte za tento výraz, bankám a finančným inštitúciám. Predsa nie je možné, aby banky a finančné inštitúcie spôsobili krízu a už tretí rok hlásia, že majú historicky najvyššie zisky. Nuž teda, keď majú historicky najvyššie zisky, nech platia aj historicky najvyššie dane. Ak tam sú peniaze, tak odtiaľ ich ľahajme, nie od človeka, ktorý má 280 eur mesačne a už nevie, čo má robiť,“ zdôraznil.

Získané prostriedky zo zdaňovania bohatých a silných nechce použiť len na ozdravenie verejných financií či zníženie deficitu a dlhu. „Tieto peniaze treba okamžite použiť aj na podporu hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Som za podporu slovenských firiem. Dávajme investičné stimuly im a nepodporujeme rôzne malé zahraničné firmy, ktoré trikrát zmenia na Slovensku sídlo, trikrát zoberú investičný stimul a potom aj tak odídu od nás preč,“ pokračoval predseda strany Smer-SD. „Slovensko musí mať európsky orientovanú vládu,“ prízvukoval R. Fico. Slovensko si podľa neho nemôže častejšie dovoľovať luxus v podobe predčasných volieb každých 18 mesiacov. „Naša krajina potrebuje stabilitu a solidaritu,“ zdôraznil.

(r)

Stúpa počet prác so zníženou pracovnoprávnou ochranou

Zamestnávateľa vedia, ako usporiť

Nútené živnosti, dohoda o vykonaní práce i dohoda o pracovnej činnosti sú na Slovensku najčastejšími formami neštandardných pracovných úväzkov.

Podľa výsledkov medzinárodného výskumu Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce, počet prác so zníženou pracovnoprávnou ochranou v čase krízy stúpa. Pre zamestnávateľov sú totiž jedným zo spôsobov, ako ušetriť. Pod zníženou pracovnoprávnou ochranou sa rozumie napríklad kratšia alebo žiadna výpovedná lehota, alebo znížené nároky a odvodové povinnosti zo sociálneho poistenia v prípade straty zamest-

naní, choroby či dôchodku. Ako nízku mzdu definujú mzdu nižšiu ako 2/3 stredného príjmu v národnom hospodárstve.

Ku skupinám zamestnancov, ktorí v takýchto formách úväzkov pracujú najčastejšie, patria najmä ženy, mladí ľudia, nezamestnaní i ľudia nad 50 rokov, ktorí majú problém nájsť si stále zamestnanie. Takíto zamestnanci majú neskôr často iba obmedzený prístup k sociálnej ochrane, napríklad v dôchodkovom veku alebo v čase choroby. Takáto práca sa na Slovensku najčastejšie vyskytuje v stavebníctve, poľnohospodárstve, v maloobchode a v službách. (r)

Novela Zákonníka práce zrejme neprežije ročné jubileum

Zmeny na viac ako volebné obdobie

Niektoré zmeny v Zákonníku práce (ZP) neprežijú pravdepodobne ani rok po ich zavedení v septembri minulého roka.

„Presne vieme, čo chceme zmeniť, ale skutočne to nechceme urobiť hurá systémom,“ zdôraznil poslanec za Smer-SD Branislav Ondruš. Upozornil, že snahou Smeru-SD, ak sa dostane do budúcej vlády, bude pripraviť novelu ZP na viac ako jedno volebné obdobie. „Myslím si, že pre všetkých, pre zamestnancov aj zamestnávateľov je najhoršie, že sa mení legislatíva. Častá zmena legislatívy zhoršuje podnikateľské prostredie,“ dodal.

B. Ondruš vysvetlil, že jeho strana chce určiť pristúpiť k zmenám o nadčasovej práci. „To

je extrém, ktorý nemá obdobu. ZP dnes umožňuje donútiť zamestnanca odpracovať tri mesiace nadčasov,“ podotkol. Ďalšiu zmenu si podľa neho bude vyžadovať aj odmeňovanie po nočnej práci, ktorá podľa novej legislatívy končí nie o šiestej, ale o piatej ráno. Inak by mali vyzerat aj ustanovenia, ktoré riešia postavenie odborov a zamestnaneckých rád. Chybou podľa B. Ondruša je vypadnutie povinnosti získať na mnohých rozhodnutiach vo firmách súhlas odborárov, po posledných zmenách totiž stačí iba navrhovanú zmenu prerokovať. „Nemám pochybnosti o tom, že obmedzovaním práv zamestnancov nemožno dosiahnuť ich vyššiu ekonomickú aktivitu,“ uzavrel.

(r)

Daňová kriminalita má stúpajúcu tendenciu

Rozvoj ekonomiky podmieňuje ekonomickú kriminalitu

Spolu s rozvojom slovenskej ekonomiky narastá aj ekonomická kriminalita v súvislosti s daňovými únikmi, korupciou a spreneverou.

Na základe aktualizovaných štatistík Ministerstva vnútra (MV) SR narastá najmä daňová kriminalita. V roku 2010 bolo na Slovensku zaznamenaných 2229 činností špecifikovaných ako krátenie daní. Rok na to vykazujú štatistiky až 3573 daňových deliktov, čo znamená nárast o 60 percent. Za rok 2011 tak bol štát daňovou kriminalitou ukrátený o 138 miliónov eur. Išlo najmä o krátenie daní, poplatkov

a podobných povinných platieb voči štátu. Najväčší podiel daňových podvodov sa pritom týka dane z pridanej hodnoty (DPH). V oblasti DPH sa najväčšou mierou podieľajú na daňových únikoch takzvané karuselové podvody. Medzi ostatné a rozšírené daňové úniky patria - pozmeňovanie účtovníctva, viacnásobné uplatňovanie odpočtu DPH z jednej faktúry v dvoch odlišných zdaňovacích obdobiach i výmeny faktúr. Takisto nepoužívanie elektronickej registračnej pokladnice a podhodnocovanie cien, z ktorých sa počíta DPH.

(r)

Koniec vzdušným zámkom

Modernizácia a rozvoj armády

V prípade, že sa Smer-SD dostane po voľbách do vlády, bude presadzovať, aby Slovensko prehodnotilo štruktúru ministerstva obrany aj ozbrojených síl.

„Naozaj si budeme musieť povedať - áno, na toto finančné prostriedky máme, na niečo iné, nie. Nestavajme si vzdušné zámky,“ predstavil povolebnú víziu Smeru-SD exminister obrany Jaroslav Baška. Armáda by mala podľa neho byť schopná aj do budúcnosti plniť dva základné ciele. Tými má byť účasť Slovenska v zahraničných misiách v rámci NATO, OSN či EÚ a plnenie úloh domáceho krízového manažmentu, teda napríklad pomoc domácemu obyvateľstvu v prípade prírodných katastrof. V súvislosti s týmito úlohami predpokladá volebný program sociálnych demokratov aj modernizáciu a rozvoj armády.

(r)

ZAMYSLLENIE

Podľa vlašajšieho prieskumu Eurobarometer 35 % Slovákov žije zo dňa na deň a finančná situácia im nedovoľuje robiť žiadne plány. Ďalších 43 % vie odhadnúť svoju situáciu len v najbližších šiestich mesiacoch.

Neistota a núdza je za stolom nemalej časti slovenských domácností. Vráťane domácností zamestnaných. Podľa prieskumu príjmov a životných podmienok EU SILC 2010 si 45 % slovenských pracujúcich nemôže dovoliť raz ročne týždennú dovolenku mimo domu a takmer 16 % nemôže mať každý druhý deň mäsité jedlo, hydinu alebo rybu. A tretina domácností pociťuje platby za bývanie a s ním spojené služby ako veľkú záťaž.

„NAJLEPŠÍM LIEKOM NA CHUDOBU JE ZAMESTNANIE“

Politici opakovane zdôrazňujú, že zamestnanie je najlepším liekom na chudobu. Nad fenoménom pracujúcich chudobných však len krčia ramenami ako nad vecou, ktorú nedokážu ovplyvniť.

Článok 36 slovenskej Ústavy hovorí o práve na odmenu za vykonanú prácu, ktorá je dostatočná na zabezpečenie dôstojnej životnej úrovne. Vykonaťnosť tohto práva by mal zabezpečiť zákon o minimálnej mzde. V debatách o minimálnej mzde však víťazí jej chápanie ako nákladovej položky, ktorej rast zvyšuje výrobné náklady a ohrozuje zamestnanosť. Tento úzko ekonomický pohľad vidí v nízkych mzdách podmienku konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a žiada, aby sme v jej záujme zabudli na dôstojnosť ľudí, ktorí sa na Slovensku živia vlastnou prácou.

NIŽŠIA AKO NÁRODNÁ HRANICA CHUDOBY

Minimálna mzda je po zaplatení odvodov nižšia ako národná hranica chudoby, ktorá je podľa Štatistického úradu a Eurostatu 306 euro. Minimálna mzda je pod hranicou chudoby vo viacerých európskych štátoch. Konkurencia lokálnych ekonomík vyvoláva nevyhnutnosť brať ohľad na požiadavky kapitálu, ktorý chce znižovať náklady a zbavovať sa záväzkov, a až v treťom slede ochraňovať potreby a záujmy ľudí. Módne slová o spoločenskej zodpovednosti podnikov skôr zahmlievajú fakt, že podnikateľský

Minimálna mzda ako slušnosť k ľudskému životu

stav sa prestáva považovať za súčasť národného spoločenstva a necíti povinnosť spravodlivejšie sa deliť o dosiahnutý zisk s tými, ktorí ho svojou prácou vytvorili. Kapitál sa k spoločnosti stále častejšie správa ako hotelový hosť, ktorý vyžaduje najvýhodnejšie podmienky a v prípade nepohodlia mení hotel bez najmenších zábran.

ČISTÁ MINIMÁLNA MZDA JE POD ÚROVŇOU ŽIVOTNÉHO MINIMA

Čistá minimálna mzda je u nás o zhruba 90 euro vyššia ako životné minimum jednotlivca a je pod úrovňou životného minima pre dvojicu. Pripomeňme si, že životné minimum je suma, ktorá má postačovať na pokrytie výdavkov, ktoré sú „v danom krátkom období považované za nevyhnutné na zaradenie sa do bežného života, aj keď na skromnej úrovni“. Tak to bolo pri rekonštrukcii životného minima v roku 1998. Nasledujúcich štrnásť rokov sa otázkou adekvátnosti životného minima a minimálnej mzdy u nás nik sústavnejšie nezaoberal. Čistá minimálna mzda je pod úrovňou životného minima.

ZLOM HOSPODÁRENIA A SPÔSOB ŽIVOTA

Výnimkou bol rok 2005, keď si vtedajšie Kanikovo Ministerstvo práce a sociálnych vecí objednalo výpočet absolútnej chudoby. Britský expert vtedy prišiel k prekvapujúcemu záveru, že životné minimum je o pár tisíc korún nižšie ako náklady na základné potreby. Ním vyrátaná hranica absolútnej chudoby bola len o pár korún nižšia ako hrubá minimálna mzda.

Prečo by sa vlády mali zaujímať o náklady na základné potreby a strážiť dostatočnosť minimálneho príjmu? Veď nízky príjem a nedostatočné zdroje ľudí aktivizujú k väčšiemu úsiliu! Táto predstava sa však v praxi nepotvrzuje. Porovnávanie možností spotreby domácností totiž ukazuje, že pod určitým príjmovým prahom dochádza k zlomu

hospodárenia a spôsobu života. Zahraniczne výskumy opakovane potvrdzujú, že „ľudia už nerobia obvyklé činnosti úspornejšie, ale celkom prestanú plniť niektoré sociálne záväzky či robiť zvyčajné veci. Nestretávajú sa s priateľmi, vypínajú kúrenie, nestravujú sa obvyklým spôsobom, ich deti často vynechávajú školu a zlé zdravie či postihnutie sa stáva bežnejšie“.

NEDOSTATOČNÉ ZDROJE = NEVRATNÁ DEGRADÁCIA

Úroveň príjmov, ktorá už vyraduje ľudí zo štandardného života, je reálnou hranicou chudoby. Dlhý čas s príjmami pod hranicou chudoby sťažuje návrat k väčšinovému spôsobu života. Nedostatočná výživa, chýbajúce vzdelávanie, odkázanosť na pochybné zdroje ľudí všestranne poškodzuje. Nedostatočné materiálne zdroje ľuďom znemožňujú konanie a bránia im zlepšovať si život. Strata možností vedie k strate dôvodov lojálnosti k spoločenským normám. Podľa nositeľa Nobelovej ceny za ekonómiu Amartya Sena, nedostatočné zdroje roztáčajú v živote človeka špirálu nevratnej degradácie.

MINIMÁLNA MZDA JE ODRAZ PREVAHY ZAMESTNÁVATEĽOV

Problém nedostatočných zdrojov by mal preto zaujímať v prvom rade tých, čo spravujú spoločnosť. Záujmom konkurencieschopnosti nemožno donekonečna ustupovať. Znalosť nákladov zabezpečenia základných potrieb, „platinový meter“ základných životných potrieb by mal byť súčasťou tripartity vždy, keď sa vyjednáva o výške minimálnej mzdy. Ak sa na tento meter zabúda, stane sa trvalým stavom to, čo dnes pozorujeme na Slovensku: že výška minimálnej mzdy je v prvom rade odrazom mocenskej prevahy tých, čo prácu ponúkajú, a stráca akýkoľvek súvis s právom na dôstojnú odmenu za prácu a slobodný život bez strachu z núdze.

**Zuzana Kusá
Slovenská sieť proti chudobe
Sociologický ústav SAV**

PREDSTAVUJEME VÁM

Vybojovali si vyššie platy Zamestnanci Corex Servis majú lepšie sociálne istoty

Zamestnanci opravárenskej firmy COREX SERVIS, s. r. o., Vrábľa, ktorá opravuje autobusy pre SAD Trenčín a SAD Žilina, po roku boli opäť nútení nátlakom zabojovať za zvýšenie plátov.

Odborové organizácie pri SAD Trenčín a Žilina predložili návrh Dodatku č. 4 k PKZ, v ktorom bola zadefinovaná iba jediná požiadavka, a to zvýšenie mzdy o 6 percent. Vedenie spoločnosti nesúhlasilo so žiadnym zvýšením, ani o 0,01 percenta. Rokovanie pred sprostredkovateľom bolo tiež neúspešné. Vedenie nesúhlasilo s návrhom sprostredkovateľa, ktorý uvažoval so zvýšením mzdy o 2 percentá.

Kvalifikovaní opravári v tejto spoločnosti majú priemerný zárobok vo výške 710 eur, čo je hlboko pod celoštátnou priemerkou v národnom hospodárstve. Tieto skutočnosti viedli k tomu, že so súhlasom zamestnancov odborové organizácie vyhlásili dňom 30. 1. 2012 štrajkovú pohotovosť a začali podnikáť potrebné kroky, aby sa mohol uskutočniť i štrajk, pokiaľ nedôjde k dohode.

Hlasovanie o štrajku bolo úspešné a vyjadriло náladu medzi zamestnancami a ich odhodlanosť bojovať za minimálne zachovanie svojej životnej úrovne. Hlasovania sa zúčastnilo 90 percent zamestnancov a všetci so štrajkom súhlasili.

V tejto situácii vedenie spoločnosti požiadalo odborové organizácie o rokovanie. Stretnutie sa uskutočnilo 7. februára 2012 v Žiline za účasti predsedu OZ KOVO. Na uvedenom rokovaní došlo k dohode a k podpísaniu Dodatku č. 4 k PKZ. Dodatok zabezpečuje zvýšenie mzdy o 2,6 percenta od 1. 3. 2012 a predĺženie platnosti Kolektívnej zmluvy prakticky do 31. 12. 2015.

Ľudia, ktorí sú odhodlaní bojovať za svoje práva a sociálne istoty, si zaslúžia uznanie a taktiež i podporu verejnosti. Zoberme si z nich príklad. Silných rečí v radoch slovenských zamestnancov je veľa, ale keď príde na lámanie chleba, hneď máme kopec dôvodov, prečo sa nemôžeme otvorene postaviť na ochranu svojich práv. Pokiaľ si to slovenský občan neuvedomí, tak nielenže si nevybojuje lepšie podmienky a postavenie v spoločnosti, ale i tie doteraz nadobudnuté stratí. Ja som presvedčený, že zamestnávateľia, ale i celá vládna sila nám dáva jasne najavo, že z nás chcú spraviť nevoľníkov. Tak sa nedajme a bojujme.

Jozef Burian
predseda ZO OZ KOVO SAD, a. s.,
Trenčín
člen RADY OZ KOVO

Počet nových členov vzrástol o 150

ZO OZ KOVO PRI SPOLOČNOSTI KOSIT KOŠICE

Spoločnosť KOSIT, a. s., pôsobí v Košiciach desať rokov a venuje sa zberu, zvozu a zneškodneniu komunálneho odpadu vo vlastnej spaľovni, ako aj letnej a zimnej údržbe komunikácií.

Majoritnými majiteľmi sú talianske spoločnosti a 34 percent vlastní mesto Košice.

Za najdôležitejšiu udalosť roka 2011 považujeme kolektívne vyjednanie na najbližšie roky. Doteraz sme stále mali v KOSITE aj u predchodcov firmy uzatvorenú kolektívnu zmluvu. Za celú históriu kolektívnych vyjednaní sa táto Kolektívna zmluva rodila najťažšie. Svedčia o tom skoro trojmesačné, až 8-kolové rokovania, ktoré sa dostávali do patovej situácie a hrozilo požiadanie o sprostredkovateľa, resp. ďalšie postupy podľa zákona o kolektívnom vyjednaní. Napriek prvotným návrhom zamestnávateľa, ktoré mali priniesť šetrenie a úspory, a to z veľkej časti na zamestnancoch, to dopadlo nakoniec dobre.

Zložité vyjednanie vzbudili pozornosť všetkých zamestnancov spoločnosti, z ktorých mnohí sa prestali pasívne prizerať a vstúpili do našej základnej organizácie OZ KOVO, čím počet vzrástol v priebehu mesiaca o 150 členov. Za úspech považujeme, že dôležité ustanovenia starej Kolektívnej zmluvy ostávajú v platnosti - okrem plnej valorizácie a nejakých technických detailov. Dokonca sa nám podarilo niektoré bonusy pre zamestnancov navýšiť (napr. príspevok na DDP, hodnotu stravných lístkov a pod.).

Vďaka patrí všetkým, ktorí sa pričínili o úspešné vyjednanie. Osobitne Metodickému pracovisku v Prešove za množstvo odborných rád, dispečerom a zamestnancom, ktorí hromadne vstupovali do odborovej organizácie a samozrejme aj vyjednávaciemu tímu.

Vincent Oravec
predseda ZO OZ KOVO
pri KOSIT, a. s.

Ľudí trápi nezamestnanosť a nízka životná úroveň

Klíma na Slovensku je veľmi kritická

Za najväčší problém považujú Slováci nezamestnanosť a životnú úroveň.

Kým v roku 2010 trápil životnej úrovne a sociálnych istôt 51 percent Slovákov, v januári 2012 ho za najpálčivejší označilo 62 percent. Na treťom mieste medzi najzávažnejšími problémami skončilo zdravotníctvo. Výsledky vyplynuli z výskumu, ktorý od 9. do 16. januára tohto roka uskutočnil Inštitút pre verejné otázky (IVO) v spolupráci s agentúrou Focus na vzorke 1076 respondentov. Korupcia a klientelizmus skončili v prieskume ako

štvrtý najpálčivejší problém. V očiach verejnosti klesla aj intenzita problémov kriminality a organizovaného zločinu, a to z 20 na 12 percent. Slováci menej kriticky vnímajú i problém etnického spolunažívania. Ľudia v prieskume veľmi citlivo reagovali na problém regionálnych rozdielov. Najviac znevýhodnení sa cítia ľudia z Prešovského a Košického kraja. Na celom Slovensku však pribudli respondenti, ktorí tvrdia, že sa situácia v ich kraji zhoršila. Analytici IVO zhodnotili, že celková klíma na Slovensku je veľmi kritická.

(r)

Po pol roku obnovili produkciu káblových zostáv

Požiar narušil výrobu len čiastočne

Po takmer šiestich mesiacoch v spoločnosti Leoni Autokabel Slovakia v Trenčíne 14. februára 2012 slávnostne obnovili v plnom rozsahu výrobu po tom, ako priestory spoločnosti vážne poškodil požiar.

Ako informovala Zuzana Kuchtová zo sekretariátu spoločnosti, pracovníci závodu spoločnosti Leoni, ktorá sa venuje výrobe autokáblov, pracovali takmer pol roka v provizórnych podmienkach, časť závodu poškodená požiarom bola od výrobných priestorov oddelená. Výrobnú halu spoločnosti zasiahol 26. augusta 2011 nadržanom rozsiahly požiar. Takmer šesť hodín s ním bojovalo 44 hasičov

z Trenčína, Dubnice nad Váhom, Nového Mesta nad Váhom, Bánoviec nad Bebravou a Partizánskeho pomocou 17 hasičských vozidiel. Požiar spôsobil škodu viac ako dva milióny eur.

Nemecká spoločnosť Leoni AG je výrobcom izolovaných vodičov, káblov pre elektrotechnický priemysel a káblových zväzkov pre automobilový priemysel. Celosvetovo zamestnáva Leoni Group vyše 32 tisíc ľudí v 60 podnikoch a v 22 krajinách. Na Slovensku zamestnáva spoločnosť viac ako 2000 osôb v dvoch výrobných prevádzkach v Trenčíne a Ilave. Nosnú časť výrobného programu v Trenčíne predstavuje výroba káblových zostáv pre spoločnosť Porsche.

(r)

Novela Zákonníka práce neprispela k zvýšeniu zamestnanosti

Dôsledok: zníženie reálnych príjmov

Podporu účastníkom demonštrácií na námestiach v kauze Gorila vyjadril Odborový zväz KOVO na tlačovej besede, ktorá bola v Bratislave 9. februára 2012.

Podľa lídra zväzu Emila Machyňa ide o občianske iniciatívy mobilizujúce ľudí, bez ktorých sa slušná politika robiť nedá. Ako dodal, politici by mali zaujať určitú sebareflexiu. „Ľudia protestujúci proti korupcii v politike ponúkajú iný, slušnejší rozmer. Podmienky demonštrantov z Banskej Bystrice sú blízke aj odborom. Súhlasíme s názorom, aby sa posilnil inštitút priamej demokracie prostredníctvom referenda, a preto sa pripájame k výzve, aby sa kvórum pre platnosť referenda znížilo na 25 - 30 percent,“ uviedol E. Machyňa. OZ KOVO súhlasí aj so zavedením

zákonnej hmotnej zodpovednosti volených politikov za rozhodnutia, ktoré spôsobia majetkovú ujmu spoločnosti. „Ak to platí pre majiteľov a riadiacich pracovníkov podnikateľských firiem, malo by to platiť aj pre politikov,“ zdôvodnil E. Machyňa. Nástroj referenda by sa podľa OZ KOVO nemal zneužívať. Ako spresnil E. Machyňa, odborári by však privítali nižšie kvórum pre referendum, napríklad o novele Zákonníka práce. „Ukázalo sa, že novela neprispela k zvyšovaniu zamestnanosti, ani k zníženiu nezamestnanosti, nevyvolala žiadne zásadné investície, avšak vytvorila zamestnávateľom širší priestor na prepúšťanie a zníženie mzdových nákladov. Dôsledkom je odhadnutý pokles reálnych príjmov zamestnancov v minulom roku o 1,4 percenta,“ povedal.

(r)

Sociálna poisťovňa bola v minulom roku zisková

Úspešné vykročenie do nového roku

Sociálna poisťovňa (SP) dosiahla v roku 2011 prebytok v hospodárení vo výške 121,2 milióna eur, čo je o 51,1 milióna eur viac, ako sa predpokladalo v upravenom rozpočte na minulý rok. Informoval o tom šéf SP Ľuboš Lopatka.

„Úspešnosť výberu poistného bola historicky najvyššia a dosiahla 104,89 percenta,“ uviedol na tlačovej konferencii 10. februára 2012 Ľ. Lopatka. SP vlani dosiahla o 382,5 milióna eur lepšiu výber poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie než v roku 2010. V porovnaní s rozpočtom na minulý rok tak došlo k zlepšeniu výberu poistného o 72,6 milióna eur. Celkové príjmy poisťovne dosiahli ku koncu decembra 2011 výšku 6,254 miliardy eur, čo predstavuje v rámci plnenia vlnajšieho upraveného rozpočtu 98,63 percenta. Výdavky poisťovne boli na úrovni 6,133 miliardy eur, čo je 97,79 percenta plánovaných výdavkov na rok 2011. SP zaznamenala vlani aj znížovanie objemu pohľadávok, ktoré boli ku koncu roka 2010 na úrovni 823,2 milióna eur. Na konci vlnajšieho už dosahovali len 563,8 milióna eur. „Toto zníženie môžeme pripísať na vrub ako vyššiemu výberu poistného, tak i postúpeniu časti pohľadávok, ktoré boli dlhodobo nedobytné, a

v mnohých prípadoch sa týkali už neexistujúcich firiem,“ vysvetlil Ľ. Lopatka. Ako dodal, tieto pohľadávky boli postúpené agentúre Slovenská konsolidačná na ďalšie vymáhanie.

SP považuje za pozitívne oddižovanie zdravotníckych zariadení, keďže z celkového objemu ich pohľadávok vo výške 69 miliónov eur získala poisťovňa v októbri 2011 sumu 59 miliónov eur. Zlepšila sa aj spolupráca SP s exekútormi. Vlani vydala poisťovňa 160 649 exekučných príkazov, čo je trojnásobne viac ako v roku 2010. V rámci svojich prevádzkových nákladov použila SP na svoju prevádzku vlani 116,2 milióna eur, čo predstavuje oproti rozpočtu správneho fondu úsporu 19,2 milióna eur. „Zníženie transferu zo štátneho rozpočtu bolo vďaka týmto výsledkom 162,1 milióna eur,“ dodal Ľ. Lopatka.

Predbežné výsledky SP za január 2012 hovoria, že bol dosiahnutý výber poistného vo výške 447,354 milióna eur. Oproti prvému mesiacu roka 2011 tak ide o nárast o 8,2 percenta. Oproti rozpočtu na tento rok je suma vyššia o 7,8 percenta. „Vykročenie do tohto roka z pohľadu Sociálnej poisťovne sa dá hodnotiť ako lepšie oproti predpokladom,“ uzavrel Ľ. Lopatka.

(r)

METODICKÉ USMERNENIE

Povinnosti vodiča

(zamestnanca) pri odstraňovaní ľadu a snehu z motorového vozidla z hľadiska BOZP

Právny stav: podľa § 6 ods.2 písm. a) Zákona č.8/2009 Z. z. prevádzkovateľ vozidla nesmie prikázať ani dovoliť, aby sa na jazdu použilo vozidlo, ktoré vrátane nákladu alebo jeho upevnenia nespĺňa ustanovené podmienky. Podľa § 38 ods. 4 Zákona č. 313/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 8/2009 Z. z. vodič vozidla je pred jazdou povinný odstrániť z vozidla a z nákladu kusy ľadu a snehu, ktoré by sa počas jazdy mohli uvoľniť.

Z daného právneho stavu vyplýva povinnosť, bremeno odstránenia snehu a ľadu z vozidla na vodičovi. V prípade, že vodič vozidla (napr. autobusu, nákladného auta) je zamestnanec, v takomto prípade sa musí pre danú činnosť aplikovať ustanovenie § 6 ods.1 písm. i) Zákona č. 124/2006 Z. z. – Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný určovať pre zamestnancov bezpečné pracovné postupy.

Z tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, povinnosť zamestnávateľa určiť bezpečný pracovný postup pre vodiča pri odstraňovaní kusov snehu a ľadu z motorového vozidla na základe posúdenia nebezpečenstiev a hodnotenia rizík tejto činnosti v zmysle § 6 ods.1 písm.c) Zákona č. 124/2006 Z. z.

Zároveň na elimináciu vyhodnotených rizík z danej činnosti je nevyhnutné stanoviť a prideliť k predmetnej činnosti pre zamestnancov určené OOPP, potrebné ochranné prostriedky v súlade s § 6 ods.1 písm. j) Zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, technické prostriedky na odstránenie snehu a ľadu. Zároveň v súlade so Zákonom NR SR č. 462/2007 Z. z. do pracovného času vodiča zapracovať aj túto novú činnosť, ktorú vyžaduje § 38 ods. 4 Zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke súvisiacu s výkonom práce vodiča.

Vyššie uvedenú činnosť za určitých okolností (napr. pohyb vodiča po streche vozidla, ktorý výrobca jedného typu autobusu zakazuje, práca z rebriky ...) možno hodnotiť ako prácu v nezabezpečených výškach nad voľnou hĺbkou (od výšky 1,5 m), pri ktorej zamestnávateľ musí proti pádu zabezpečiť ochranu pre zamestnancov osobným alebo kolektívnym zabezpečením, nezávisle na všetkých pracoviskách – Vyhláška č.374/1990 Zb. §§ 47,48.

AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL

KIA MOTORS SLOVAKIA

Vyššie mzdy zamestnancom

Spoločnosť Kia Motors Slovakia zvýšila základné mzdy všetkým zamestnancom od februára 2012 o 4,5 percenta. Zvýšenie miezd je výsledkom dohody medzi spoločnosťou a zástupcami zamestnancov.

„Zamestnanci sú pre našu spoločnosť vždy prvoradí,“ zdôraznil prezident a CEO spoločnosti Kia Motors Slovakia Eek-Hee Lee. „Výroba automobilov a motorov rástla počas celého uplynulého roka najmä vďaka ich usilovnej práci a zodpovednému prístupu. Keďže v roku 2012 plánujeme vyrábať druhú generáciu modelu Kia cee'd a nový typ motora, vzájomná spolupráca medzi jednotlivými tímami a oddeleniami je nevyhnutná. Naša spoločnosť si veľmi váži skúsených a motivovaných zamestnancov, preto sa zameriava na zvyšovanie ich kompetencií a nadobúdanie nových vedomostí pre ich ďalšie napredovanie,“ povedal Eek-Hee Lee.

Základné mzdy zamestnancov v závode Kia Motors Slovakia sa budú podľa hovorca Kia Motors Slovakia Dušana Dvořáka zvyšovať počas celého roka aj individuálne v zmysle vnútorných predpisov. „Kia poskytuje zamestnancom prácu s najmodernejšími technológiami a bohatý sociálny program. Okrem základnej mzdy môžu ako odmenu za snahu a lojalitu navyše získať dochádzkový, dovolenkový a vianočný príspevok, ako aj iné odmeny. Závod bude i naďalej zabezpečovať pre svojich zamestnancov priamu autobusovú dopravu do práce v rámci celého žilinského regiónu. Medzi ďalšie zamestnanecké výhody patria zľavy na kúpu automobilov aj príspevky na hypotéky pre vybraných zamestnancov,“ dodal D. Dvořák.

Kia Motors Slovakia je prvým výrobným závodom spoločnosti Kia Motors Corporation v Európe. Závod bol vybudovaný v období rokov 2004 až 2006. Výrobu automobilov, ako aj motorov pre osobné automobily, spustili v decembri 2006. Kia na Slovensku v súčasnosti zamestnáva viac ako 3900 ľudí a vyrába automobil Kia cee'd v troch karosárskych úpravách – päťdverový cee'd, kombi cee'd sw a trojdvierový športový pro cee'd, ako aj športovo-úžitkový model Kia Sportage a rodinné MPV Kia Venga. Od spustenia sériovej výroby v decembri 2006 výrobné brány závodu opustilo už viac ako 1 milión vozidiel.

(r)

VOLKSWAGEN SLOVAKIA

Pribudne 650 nových pracovných miest

Výroba mestských vozidiel radu New Small Family – Volkswagen up!, Škoda Citigo a SEAT Mii v bratislavskom závode Volkswagen Slovakia (VW SK) prejde v apríli na trojzmennú prevádzku.

Podľa Vladimíra Machalíka zo spoločnosti VW SK výroba v trojzmennej prevádzke od 16. apríla vytvorí viac ako 650 nových pracovných miest priamo v závode. Ďalšie stovky vzniknú u dodávateľov. Spoločnosť začala náborov pre tretiu zmenu už od 1. februára a pokračujú do konca marca. Každý novo nastúpený pracovník absolvuje kvalifikačný tréning v dĺžke minimálne štyroch týždňov v závislosti od pracovného miesta. VW SK potrebuje obsadiť predovšetkým pozície v produkcii, od karosárne, cez lakovňu, výrobu agregátov až po montáž. Uchádzači by mali mať technické vzdelanie najlepšie strojárskoho alebo elektrotechnického zamerania,

výhodou je prax v automobilovom priemysle.

Noví zamestnanci VW SK budú mať k dispozícii zamestnanecké benefity, medzi ktoré patria napríklad letný dovolenkový i vianočný príspevok. Taktiež príspevky pri narodení dieťaťa, na doplnkové dôchodkové sporenie, bezúročné pôžičky, príspevky na stravovanie, možnosť využívať služby zdravotného strediska pri závode, v prípade potreby možnosť využitia zmluvnej autobusovej dopravy, či niektoré z bratislavských ubytovní.

Volkswagen Slovakia pôsobí na Slovensku už viac ako 20 rokov. Od roku 1991 vyrobil vyše 2,5 milióna vozidiel. Patrí k najväčším exportérom, investorom i zamestnávateľom v súkromnom sektore na Slovensku. Zamestnáva viac ako 7000 ľudí. V závode v Bratislave vyrába Volkswagen Touareg, Audi Q7, Volkswagen up!, Škodu Citigo, SEAT Mii, karosérie Porsche Cayenne a prevodovky; v Martine komponenty pre podvozky a prevodovky a v Košiciach pripravuje vozidlá na export do Ruska.

(r)

PSA PEUGEOT CITROËN SLOVAKIA

Vznikne nový študijný odbor

Nový študijný odbor otvorí od nasledujúceho školského roka Stredná odborná škola automobilová v Trnave.

Vznikne v spolupráci s PSA Peugeot Citroën Slovakia a jeho absolventi budú prípravní ako mechanici automobilových liniek. „Vznik študijného odboru je pokračovaním spolupráce automobilky so školami trnavského regiónu,“ uviedla riaditeľka komunikácie PSA Ivana Pavelková. Trnavský závod tým prepojí vzdelávanie s praxou a pripraví si svojich budúcich zamest-

nancov. Počas odbornej prípravy žiaci spoznajú systém fungovania spoločnosti, výrobné haly, zariadenia a kultúru automobilky. „Po skončení štúdiá budú absolventi nielen kvalifikovanými odbornými pracovníkmi v rôznych prevádzkach využívajúcich automobilové výrobné linky, ale aj technicky vzdelaní, disponujúci odbornými vedomosťami z oblasti ekonomiky a podnikania, pracovného práva a finančnej gramotnosti,“ zdôraznila I. Pavelková. Po štyroch rokoch teoretickej a praktickej prípravy sa úspešní absolventi budú môcť zamestnať priamo v automobilke PSA Peugeot Citroën Slovakia.

(r)

PREDAJ MOTOROVÝCH VOZIDIEL

Najpredávanejšia bola Škoda

Počet nových osobných automobilov v SR v januári 2012 oproti januáru 2011 stúpol o 8,77 percenta na 4801 vozidiel. Po minuloročnom až 51,32-percentnom januárovom náraste sa tak stúpajúci trend udržuje i na začiatku tohto roka.

Rebríček najpredávanejších osobných automobilov aj naďalej vedie na slovenskom automobilovom trhu Škoda s trhovým podielom 30,93 percenta. Druhý je s podielom 10,04 percenta Volkswagen, tretia Kia s 6,96 percenta. Podľa registrácie užívateľov pri nákupe osobných vozidiel prevládá podiel právnických osôb (59,24 %). Značkami so 100-percentným podielom

nákupev pre právnické osoby boli Jaguar, Land Rover, Lexus, Porsche a Ssang Yong, nasledovali s 89,23-percentným podielom nákupe právnických osôb Mercedes Benz a s 87,03-percentným podielom BMW. Občanov najviac oslovili značky Smart, Suzuki, Mini a Chevrolet s podielom viac ako 60 percent predaja pre občanov. Pri výbere paliva u právnických osôb v osobných vozidlách prevládá vznetrový motor (nafta) s podielom na celkovom predaji 64,21 percenta. Pri nákupoch občanov však naopak výrazne dominoval podiel zážihového motora (benzín) 76,7 percenta. Pri malých úžitkových vozidlách za január 2012 prvé miesto obsadil Fiat s podielom 25,57 percenta, za ním nasledovali Citroën so 16,07 percenta, tretí Peugeot so 14,10 percenta.

(r)

Za posledných sedem rokov sa v SR zvýšila cena plynu v priemere o 50 percent

Slnčné kolektory sa dlhodobo oplatia

Zvýšenie cien zemného plynu od nového roka v priemere o 5,53 percenta a zavedenie ekologickej spotrebnej dane z paliva na kúrenie vo výške 1,32 eura za jednu megawatt-hodinu zrýchlili návratnosť slnečných kolektorov voči zemnému plynu asi o pol roka.

Zákazníkom sa kúpa slnečných kolektorov opláti, pretože okrem vstupnej investície majú zvyšných až 30 rokov teplú vodu prakticky zadarmo. Informoval o tom zástupca riaditeľa najväčšieho slovenského výrobcu slnečných kolektorov, firmy THERMO[SOLAR Žiar Žiar nad Hronom Ing. Ján Tomčiak.

„Za posledných sedem rokov sa v SR zvýšila cena plynu v priemere o 50 percent, čo predstavuje priemerný ročný rast o 7 percent. Pritom teplo zo slnečných kolektorov je stále zadarmo. Spotrebiteľia, ktorí si sporia napríklad v 3. dôchodkovom pilieri majú často takmer nulový výnos. Zatiaľčo investícia do slnečných kolektorov pre nich predstavuje istotu ušetrých nákladov za teplú vodu počas celého dôchodku. Slováci sú však stále veľmi konzervatívni. Úroveň využívania slnečných kolektorov je nedostatočná, napriek tomu, že výnosy domácností v podobe ušetrých platieb za teplú vodu v pomere k investícií presahujú akékoľvek úroky v bankách,“ poukázal J. Tomčiak.

Dodal, že neustály rast cien všetkých druhov energií zrýchľuje návratnosť investícií do obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a v rámci nich aj slnečnej energie. Tieto eko-

logické zdroje sa tak stávajú rentabilnejšími a konkurencieschopnými. Napríklad návratnosť slnečných kolektorov pri existencii štátnych dotácií na úrovni vlaňajšieho roka by bola teraz asi 8,5 roka.

„Bohužiaľ, dotácie na OZE boli nateraz zrušené bez náhrady, čím je ohrozený celý trh s OZE na Slovensku. Nákup solárneho systému pre obyvateľov je aj bez dotácií z dlhodobého hľadiska výhodný, ale zvyšuje sa finančná náročnosť jeho zaobstarávania a predlžuje sa doba návratnosti. Kvalitný solárny systém má však praxou potvrdenú najmenej 30-ročnú životnosť. Spočítali sme, že ak malé solárne zariadenie na prípravu teplej vody ušetrí dnes na elektrickej energii 300 €/rok, tak pri 3 % ročnom raste cien energií to o 20 rokov bude už 541,8 €/rok a pri 5 % dokonca až 795,9 €/rok. Za 20 rokov majiteľ solárneho zariadenia ušetrí na nákladoch 8604 € a v druhom prípade až 10 716 €. Uvedené malé solárne zariadenie predstavuje kompletný solárny systém s tromi kolektormi a 300 litrovým solárnym bojlerom s elektrickým dohrevom. Pri dodávke vrátane montáže a po odpočítaní štátnej dotácie, platil vlani majiteľ rodinného domu za toto štandardizované solárne zariadenie cca 2800 €,“ konštatoval J. Tomčiak.

Ďalej doplnil, že vlaňajšia úroveň dotácií bola 200 €/m² absorpčnej plochy. Pritom solárny systém s 300 l zásobníkom pokryje cca 60 až 70 percent z ročnej spotreby energie na prípravu teplej vody v 4 až 5-člennej domácnosti.

(šk)

KRÁTKO

Slovensko vie najlepšie využívať internet

Spoločnosť Microsoft predstavila výsledky štúdie k európskemu Dňu bezpečného využívania internetu, podľa ktorej Slovensko získalo jedno z najlepších hodnotení v rámci regiónu Európy, Blízkeho východu a Afriky. Slovensku sa spomedzi 24 zapojených krajín darilo najlepšie. Skóre indexu bolo v rozmedzí od 0-100, pričom Slovensko sa so skóre 54 ocitlo na prvom mieste nasledované Fínskom (50) a Českou republikou (49). Naopak najnižšie skóre dosiahlo Taliansko (39,31), Čierna Hora (37,99) a Bosna a Hercegovina (36,49). Do štúdie sa celkovo zapojilo 11 000 respondentov, z čoho bolo 68 percent mužov a 32 percent žien.

Vzrástla zamestnanosť

Zamestnanosť v priemysle v SR v decembri medziročne vzrástla o 3,2 percenta. Oproti novembri vlaňajška to znamená zvýšenie medziročného rastu zamestnanosti o 0,4 percentuálneho bodu. Relatívne najviac stúpla v informačných a komunikačných činnostiach, a to o 12,1 percenta. Vo vybraných trhovských službách sa zamestnanosť zvýšila o 5,7 percenta. Pokles zamestnanosti vykázalo stavebníctvo, o 3,5 percenta a veľkoobchod o 0,1 percenta.

Najvici zarábali v informatike

V minulom roku mali najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu zamestnanci v informačných a komunikačných činnostiach 1 736 eur. Mzda v priemysle dosiahla 824 eur, vo vybraných trhovských službách 811 eur, vo veľkoobchode 745 eur, v predaji a opravách motorových vozidiel 724 eur, v doprave a skladovaní 719 eur, v stavebníctve 603 eur, v maloobchode 554 eur, v ubytovaní 552 eur a v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev 358 eur.

Zo spravodajského servisu TA SITA pripravil Rudolf Brázdovič

NAPÍSAI STE NÁM

Počúvať poludňajší a večerný Rádiožurnál na stanici Slovenský rozhlas je skutočne zážitok. Správy sú nevyvážené, tendenčné a jednostranne orientované. Pod pláštikom tzv. „demokracie“ je cítiť pro-kapitalistický závan. Už roky Rádio Slovensko nie je slobodné a verejnoprávne médium. Ale len úbohý lokaj a služobník politických skupín, strán, cirkví, pôsobiacich na Slovensku.

Ako sa rafinovane manipuluje s verejnou mienkou nám „slávny Rádiožurnál“ predviedol vo štvrtok 12. januára 2012. Po kritike z tlačovky vedenej šéfom KOZ Miroslavom Gazdíkom, že za jeden a pol roka pravicevej vlády vedenej Ivetou Radičovou nezostal zo sociálneho systému kameň na kameni, sa nám predstavila hovorkyňa ministra práce Jozefa Mihála. Drzo odkázala odborárom, že namiesto dialógu si zvolili ulicu ako formu protestu a vraj sa ľahko kritizuje, keď nema-

Sociálny zápas

jú žiadnu zodpovednosť. Slečna (alebo mladá pani) hovorkyňa akosi pozabudla na maličkosť, že zodpovednosť nesie výkonná moc (vláda SR) a zákonodarná moc (parlament) a nie odborové združenia. Občania SR si politikov platia zo svojich daní na to, aby im slúžili a nie aby ich ožobročovali!

Reč o zodpovednosti za krajinu sa ľudia na Slovensku napočúvali už tisíc krát. Výsledok vidíme všetci! Neriadi nás Praha, ale Brusel. Vzdali sme sa svojej meny, vojaci našej armády slúžia za americké doláre ako žoldnieri v zahraničí. Noviny, pivovary, banky, cukrovary, železiarne, elektrárne atď. sú v rukách zahraničného kapitálu. Už nič nie je naše. O všetko sme prišli. Bývalé socialistické Československo bolo sebestačné vo výrobe a v spracovaní cukru, zemiakov, mlieka a mäsa. Stačí však navštíviť ktorýkoľvek supermarket a sme svedkami

tvrdkej reality. Čínsky cesnak, česká mrkva, španielske paradajky a poľské zemiaky. Slovan „Kupujte slovenské výrobky“ teda treba chápať ako pokus o zlý vtip.

Chýbajú peniaze v zdravotníctve, školsťve a najmä v sociálnom systéme. Miliardári a finančné skupiny, ktoré podnikajú na území Slovenska, každoročne vyvezú zisk za hranice. U nás doma sa len škrtá, šetrí a uťahuje opasok. Zafinancovať však politické subjekty, na to peniaze sú!

Ťažko, bolestne a krvavo si pracujúci v krajine pod Tatrami vybojovávali 8-hodinový pracovný čas a sociálne istoty. A ako ľahko o ne prišli za dve desaťročia tzv. „slobody a demokracie“, aj vďaka takým politikom ako je minister práce a sociálnych vecí Jozef Mihál.

Milan Bílek
Trenčín

Kúsok od železničnej stanice sú v Dudinciach zvyšky tzv. Rímskych kúpeľov. O plytkých vaniach vyhlbených v travertíne sa traduje, že v časoch Marka Aurelia v nich využívali liečivú dudinskú vodu rímski legionári.

Pozvánka do Dudiniec

Cisársku vodu poznali až v Mexiku

O teplých prameňoch v Dudinciach sa traduje, že ich navštevoval kráľ Matej Korvín pri vyhľadávaní svojich kraťochvíľ. Doboví kronikári nám nezanechali o tom žiadne písomné správy.

Zato o inej korunovanej hlave – cisárovné Alžbete, manželke Františka Jozefa I. možno s istotou tvrdiť, že strávila v kúpeľoch krátky čas ako pacientka hľadajúca fyzickú kondíciu a duševnú vyrovnanosť. Jej pobyt dodnes pripomína lipová aleja, ktorá lemuje cestu z Dudiniec do Kráľovičovej, miestnej časti susedných Hoko-viec. Majiteľ panstva vo vtedajšej Királyfyyii gróf Hugo Oberndorf, u ktorého cisárovná hostovala v klasicistickom kaštieli, nechal vysadiť aleju práve na jej počesť. Na Oberndorfovo pozvanie zavítala Alžbeta do skromných kúpeľov, v ktorých dal gróf postaviť pre vlastnú potrebu prvý nekrytý bazén.

Návšteva z Viedne znamenala pre viac súkromné, než verejné kúpele zrejme udalosť storočia. Dá sa tak usudzovať podľa miestnej tradície, ktorá spomína pokrstenie špecifického nápoja názvom Cisárska voda práve na počesť Alžbetinho hostovania v Dudinciach. Pôvod Cisárskej vody sa spája s dnes neznámym lekárnikom, ktorý namiešal liečivú vodu s miestnym vínom v takom šťastnom pomere, že vznikol lahodný osviežujúci nápoj. Alžbeta sa mala Cisárska voda tak zapáčiť, že objednala jej pravi-

delnú dodávku na viedenský dvor. Prienik Cisárskej vody na cisárov stôl znamenal fenomenálny úspech. Dôvod pre takéto hodnotenie je zrejmy zo súvislosti.

Daňou za vynikajúce všestranné liečivé účinky dudinskej vody je jej zápach pripomínajúci skazené vajce. Skrátka, nie je to typ nosu lahodiacej minerálnej vody.

O vínach z tejto oblasti zas v minulosti platilo, že boli kyslé, obsahovali „prchavú síru“, po ktorej bolievala hlava. Proste, vinársky podpriemer. Vína krupinskej oblasti, do ktorej spadali aj dudinské vinice, svojou výnimočnosťou prešli dokonca do ľudovej slovesnosti: stali sa synonymom kyslosti.

Lekárnikovo majstrovstvo údajne spojilo obe tekutiny do šťastlivej konštelácie s výsledkom, ktorý si podmanil aj cisársky dvor. A to nielen viedenský. Keď sa mladší brat Františka Jozefa I. arcivojvoda Maximilián rozhodol prijať plán francúzskeho cisára Napoleona III. zasadiť roku 1864 na mexický trón, vraj si dal poslať do Mexika Cisársku vodu ako jednu zo spomienok na rodný Schönbrunn. Za oceánom mala však povest' Cisárskej vody krátke, iba trojročné trvanie. Keď Francúzsko nechalo svoju záujmovú oblasť a Maximiliána napospas republikánskym vojskám, povstanci cisára zajali, odsúdili za velezradu na smrť a v roku 1867 zastrelili.

(r)

Predávajú rodný dom Aurela Stodolu

Technické múzeum nebude

Rodný dom svetoznámeho vynálezcu a konštruktéra turbín Aurela Stodolu v Liptovskom Mikuláši chcú jeho estónski majitelia predať za 500 tisíc eur.

Historickú budovu v centre mesta vo vážnom havarijnom stave jeho majitelia čiastočne zrekonštruovali v roku 2009 na základe iniciatívy bývalého vedenia radnice. Koncom toho istého roka pri príležitosti 150. výročia narodenia Aurela Stodolu osadili na jeho priečelí pamätnú tabuľu. Predstavitelia mesta a majitelia vtedy spoločne deklarovali zámer zriadiť v jeho priestoroch technické múzeum, ktoré by pripomínalo osobnosť jedného zo zakladateľov moderného strojárstva. Medzi jeho žiakov patril napríklad Albert Einstein. Žiaľ, z nedostatku finančných prostriedkov táto ušľachtilá myšlienka ustrnula, hoci existuje aj libretto k samotnej expozícii. Aj úradujúci primátor Alexander Slafkovský potvrdil, že vie o zámere zriadiť vo vile Stodolovcov technické múzeum. „Naši predchodcovia viedli s majiteľmi diskusie, nevidel som však konkrétny projekt. Profesor Aurel Stodola si zasluhuje pozornosť, no všetko závisí od možností mestskej pokladne. Keď bol tento dom poloruinou, mesto ho nekúpilo. Teraz, keď je opravený, už na to len tak ľahko mať nebudeme. Vidím to dosť skepticky,“ dodal.

(r)

V Cvernovke vzniknú nové byty

Rekonštrukcia potrvá rok

Cvernovku - Bratislavskú cvernovú továreň začnú rekonštruovať už v tomto roku. Vďaka rekonštrukcii vznikne 52 nových bytov.

Prvým objektom areálu, ktorý prejde prestavbou, bude budova bývalého internátu. Spoločnosť SEG Residential, ktorú vlastní francúzska developérska skupina JF Hamilton Group, svoj zámer už dala na posúdenie jeho vplyvov na životné prostredie. Areál Cvernovky zo začiatku 60. rokov kúpili Francúzi vlni od českej spoločnosti Sekyra Group. V budove internátu na Párickovej ulici 22 a 24 vznikne po rekonštrukcii 52 bytov a 44 nebytových priestorov, ktoré developér označil ako ateliéry. Na prízemí domu bude 7 prenajímateľných obchodných priestorov a vo vnútri areálu budov projektanti naplánovali 177 parkovacích miest. V rámci projektu počítajú SEG Residential aj s nadstavbou jedného podlažia, čím sa budova zvýši na 6 poschodí. Nárast celkovej podlažnej plochy v návrhu rekonštrukcie jestvujúceho objektu a podkrovia nepresiahne 15 percent celkovej podlažnej plochy jestvujúcej zástavby. Hrubá podlažná plocha dosiahne 7415 štvorcových metrov. V zámere sa počítajú so začiatkom výstavby počas apríla tohto roka. Jej ukončenie sa predpokladá v marci 2013. Na rekonštrukciu, povrchové, sadové a komunikačné úpravy bude potrebná investícia vo výške približne 4 milióny eur.

(r)

Uvarte si: Cisárov trhanec (rakúsky recept)

O pôvode trhanca kolujú rôzne historky, ale všetky sa točia okolo cisára Františka Jozefa I. Podľa niektorých to bola farmárka, ku ktorej cisár nečakane zavítal a ktorá pre neho vyčarovala jednoduchý drevorubačský trhanec z prísad ako sú vajcia, ovocie a mlieko; inokedy sa hovorí o dvornom kuchárovi, ktorému sa nepodarili palacinky a pridal k nim hrozienka a čerešne a posypal ich množstvom práškoveho cukru a servíroval ako novú kreáciu. Tento „výmysel“ si takto zaslúžil názov cisárov trhanec.

Potrebujete: 3 vajcia, 500 ml mlieka, 1 lyžičku cukru, štipku soli, 350 g hrubej múky, prípadne 1 lyžicu hrozienok, minerálnu vodu (perlivú), 30 g masla alebo margarínu, práškový cukor na poprásenie.

Postup práce: Oddelíme žĺtky od bielkov. V mise šľahačom silno vyšľaháme žĺtky, cukor a soľ. Za stáleho miešania pridáme múku, až kým masa trochu nestuhne. Podľa chuti jemne primiešame hrozienka. Pridáme trochu minerálky, tá trhanec nadýcha. Bielky vyšľaháme na tuhý sneh a opatrne vmiešame. Maslo alebo margarín roztopíme v panvici a pridáme zmes. Pri strednej teplote necháme stuhnúť spodnú časť. Varechou alebo palacinkovou naberačkou rozdelíme a otočíme a dvoma vidličkami potrháme masu. Trhanec stále opatrne otáčame, v žiadnom prípade nestláčame, až kým je hotový. Posypeme práškovým cukrom a servírujeme so slivkovým kompótom